

**National Library
of Sweden**

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1947:71
JUSTITIEDEPARTEMENTET

ÅTERFALL I BROTT

ÅREN 1921—1940

EN STATISTISK UNDERSÖKNING

AV

Sverker Groth

FÖRSTE AKTUARIE I KUNGL. STATISTISKA CENTRALBYRÅN

S T O C K H O L M

1 9 4 7

Statens offentliga utredningar 1947

Kronologisk förteckning

1. Kollektiv tvätt. Betänkande med förslag att underlätta hushållens tvättarbete. Hæggeström, xv. 284 s. S.
2. Betänkande angående fiskerininringens efterkrigsproblem samt den prisreglerande verksamheten på fiskets område. Antonsons, Göteborg. 325 s. Jo.
3. Elkraftutredningens redogörelse nr 1. Redogörelse för detaljdistributörerna samt deras råkraftkostnader och priser vid distribution av elektrisk kraft. Inledande översikt. Sv. Tryckeri AB. 84 s. K.
4. Betänkande med förslag till standardtariffer för detaljdistribution av elektrisk kraft. Hæggeström. 126 s. K.
5. 1944 års militärsjukvårdskommittés betänkande. Del 2. Beckman. 170 s. Fö.
6. Betänkande med förslag till geofysiskt observatorium i Kiruna m. m. Idun. 64 s. K.
7. Betänkande med förslag angående lantmåteripersonalens organisation samt avlöningsförhållanden m. m. Marus. 132 s. Jo.
8. Betänkande med förslag angående fiskets administration n. m. Kihlström. 155 s. Jo.
9. Betänkande om tandläkarutbildningens ordnande m. m. Del 3. Tandläkarinstitutens organisation m. m. Beckman. 166 s. E.
10. Betänkande med förslag rörande civilförsvarets organisation n. m. Beckman. 262 s. S.
11. 1940 års skolutredningens betänkanden och utredningar. 8. Utredning och förslag rörande vissa socialpedagogiska anordningar inom skolväsendet. Idun. 148 s. E.
12. Ungdomens fritidsverksamhet. Ungdomsvårdskommitténs betänkande del 4. V. Petterson. 392 s. Ju.
13. Betänkande med utredning rörande riksräkenskapsverkets organisation. Marcus. 114 s. Fi.
14. Handeln med olja. Betänkande med förslag avgivet av oljeutredningen 1945. Hæggeström. 343 s. 4 pl. Fo.
15. 1941 års lärlönesakkunniga. Betänkande med förslag till löne reglering för övningslärare. Sv. Tryckeri AB. 370 s. Fi.
16. Förslag till konvention mellan Sverige, Danmark och Norge om erkännande och verkställighet av domar i brötmål m. m. Norstedt. 24 s. Ju.
17. Stöd åt utevcklingshämmande ungdom. Ungdomsvårdskommitténs betänkande del 5. V. Petterson. 144 s. Ju.
18. Kommittén för partiellt arbetsföra betänkande. 2. Förslag angående yrkesvägledning och yrkesutbildning för partiellt arbetsföra m. m. Katalog och Tidskriftstryck. 324 s. S.
19. Kompetensordningar för statliga, vissa halvstatliga och kommunala tjänster samt sådana yrken och befattningar, för vilkas utövande kräves av statlig myndighet utfärdad behörighetsförklaring eller legitimation. V. Petterson. 288 s. S.
20. Elkraftutredningens redogörelse nr 2: 15. Redogörelse för detaljdistributörerna samt deras råkraftkostnader och priser vid distribution av elektrisk kraft. Älvsborgs län. Beckman. 48 s. K.
21. Socialvårdskommitténs betänkande. 15. Utredning och förslag angående särskilda barnbidrag och bidragsförskott m. m. V. Petterson. 114 s. S.
22. Betänkande med förslag till ändrad lagstiftning angående handel med skrot, lump och begagnat gods. Sv. Tryckeri AB. 125 s. H.
23. 1945 års lönekommitté. 2. Betänkande med förslag till statens allmänna avlöningsreglemente m. m. Marcus. 289 s. Fi.
24. Betänkande rörande ett centralt arbetsmarknadsorgan. Norstedt. 220 s. S.
25. 1945 års akademikerutredning. Norstedt. 64 s. E.
26. Slutbetänkande avgivet av bostadssociala utredningen. Del 2. Saneringen av stadssamhällenas bebyggelse. Organisationen för läne- och bidragsverksamheten för bostadsändamål. Idun. 598 s. S.
27. Betänkande med förslag till ändrad ordning beträffande vissa helgdagar. Katalog och Tidskriftstryck. 75 s. E.
28. Stuveriverksamheten i svenska hamnar. Hæggeström. 110 s. H.
29. Valfärdsanordningar för sjöfolk i hamn. Hæggeström. 118 s. H.
30. Betänkande med förslag till lag om regionkommuner m. m. Beckman. 214 s. S.
31. Betänkande med förslag angående utbildning av befäl för handelsflottan m. m. Idun. 264 s. H.
32. Utredning med synpunkter på sågverksdriften i Norrland och förslag angående inrättande av en central sågverksskola. V. Petterson. 150 s. 1 karta. Jo.
33. Redogörelse i sammandrag för utredning rörande planering av jordbruket och skogsbruket i Neder-torneå kommun. V. Petterson. 177 s. 6 pl. 1 karta. Jo.
34. 1940 års skolutredningens betänkanden och utredningar. 9. Gymnasiet. Idun. 622 s. E.
35. Elkraftutredningens redogörelse nr 2: 12. Redogörelse för detaljdistributörerna samt deras råkraftkostnader och priser vid distribution av elektrisk kraft. Malmöhus län. Beckman. 43 s. K.
36. Vid andra riksskogstaxeringen av Norrland åren 1938—42 använd metodik och härom vunna erfarenheter. Redogörelse avgiven av 1937 års riksskogstaxeringsnämnd. V. Petterson. 205 s. Jo.
37. 1945 års skogshärbärgesutredningens betänkande. Del 1. Utredning rörande bostads- och levnadsförhållandena på hemmansskogarna med förslag till åtgärder för bostadsbeståndets komplettering och förbättrande. Idun. 301 s. S.
38. Lagberedningens förslag till jordabalk. 1. Norstedt. 313 s. Ju.
39. Supplement nr 7 till Sveriges familjenamn 1920. Statens Reproduktionsanstalt. 112 s. Ju.
40. Elkraftutredningens redogörelse nr 2: 11. Redogörelse för detaljdistributörerna samt deras råkraftkostnader och priser vid distribution av elektrisk kraft. Kristianstads län. Beckman. 40 s. K.
41. Statsmakterna och folkhushållningen under den till följd av stormaktskriget 1939 inträdda krisen. Del 7. Tiden juli 1945—juni 1946. Idun. 449 s. Fo.
42. Betänkande angående organisationen av försöksverksamheten på jordbrukets område. Katalog och Tidskriftstryck. 252 s. Jo.
43. Betänkande med förslag om upphävande av äldre giftermålsbalken. Norstedt. 72 s. Ju.
44. Kommittén för partiellt arbetsföra betänkande. 3. Statens sjukhusutredningens av år 1943 betänkande. 3. Utredningar och förslag angående sysselsättnings- och arbetsterapi vid vissa sjukhus och vårdanstalter m. m. Katalog och Tidskriftstryck. 176 s. 3 pl. I.
45. Polisen och allmänheten. Betänkande med förslag till tjänstereglemente för polisväsendet. Idun. 126 s. I.
46. Betänkande angående familjeliv och hemarbete. Beckman. 320 s. S.
47. Fiskerättskommitténs förslag till fiskelag jämte därmed sammanhängande författningar. V. Petterson. 558 s. 2 pl. Jo.
48. Elkraftutredningens redogörelse nr 2: 8—10. Redogörelse för detaljdistributörerna samt deras råkraftkostnader och priser vid distribution av elektrisk kraft. Kalmar län, Gotlands län och Blekinge län. Beckman. 68 s. K.
49. 1940 års skolutredningens betänkanden och utredningar. 10. Flickskolan. Idun. 253 s. E.
50. Sysselsättningsförhållandena inom varuhandeln. Beckman. 197 s. E.
51. Betänkande om granskning och antagning av läroböcker. Hæggeström. 137 s. E.
52. Möbler. Betänkande avgivet av 1946 års möbelutredning. Stockholms Bokindustri AB. 368 s. H.
53. Kommunallagskommitténs betänkande 1 med förslag angående ändringar i kommunallagarnas bestämmelser om bürgerlig primärkommuns kompetens och om kvalificerad majoritet. Idun. 216, 72* s. I.
54. Elkraftutredningens redogörelse nr 2: 25. Redogörelse för detaljdistributörerna samt deras råkraftkostnader och priser vid distribution av elektrisk kraft. Norrbottens län. Beckman. 41 s. K.
55. Utredning med förslag angående utbildning av lärare för industri och hantverk vid anstalter för yrkesundervisning m. m. Hæggeström. 173 s. E.

(Forts. å omslagets 3:e sida.)

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1947:71
JUSTITIEDEPARTEMENTET

ÅTERFALL I BROTT

ÅREN 1921—1940

EN STATISTISK UNDERSÖKNING

AV

SVERKER GROTH

FÖRSTE AKTUARIE I KUNGL. STATISTISKA CENTRALBYRÅN

STOCKHOLM 1947

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

473618

STATISTICAL OFFICE OF THE PROVINCE OF ALBERTA
EDMONTON, ALBERTA

ATKINSON, J. BROTHERS

ALBERTA 1921-1922

AN ALBERTA PUBLICATION

EDMONTON, ALBERTA

PRINTED BY THE ALBERTA GOVERNMENT PRESS

Till KONUNGEN.

Enligt nådigt beslut den 8 oktober 1943 ha anvisats femtusen kronor till täckande av kostnader för mina statistiska undersökningar rörande återfall i brott. En redogörelse för resultatet av dessa undersökningar överlämnas härmed.

Stockholm den 22 februari 1945.

Underdånigst

SVERKER GROTH.

THEORY

It is well known that the theory of the evolution of the universe is a very complex one. It is a theory that has been developed over a long period of time, and it is one that is still being developed today. The theory of the evolution of the universe is a theory that is based on the idea that the universe is a system that is constantly changing. It is a theory that is based on the idea that the universe is a system that is constantly evolving. The theory of the evolution of the universe is a theory that is based on the idea that the universe is a system that is constantly changing and evolving.

CONCLUSION

Inledning.

I egenskap av tjänsteman i kungl. statistiska centralbyrån med placering å ämbetsverkets avdelning för rättsstatistik m. m. har jag under en lång följd av år sysslat med kriminalstatistik och därvid kommit att särskilt intressera mig för problemet att åvägabringa en tillfredsställande redovisning av återfallsbrottsligheten. Principiellt har detta problem sedan länge varit löst. Härutinnan kan hänvisas framför allt till *O. Köbners* i *Zeitschrift für die gesamte Strafrechtswissenschaft* (1893 s. 615 ff) intagna avhandling: *Die Methode einer wissenschaftlichen Rückfallsstatistik als Grundlage einer Reform der Kriminalstatistik*. Mitt intresse har därför inriktats på att i praktiskt statistiskt arbete inom ifrågavarande område söka tillämpa de metoder som i princip äro att anse såsom riktiga. I föreliggande redogörelse framlägges det siffermässiga resultatet av mitt utom tjänsten bedrivna arbete med återfallsstatistiken.

Till bestridande av utgifter för ersättning till biträdespersonal och för expenser har jag åtnjutit anslag från Längmanska kulturfonden och sedermera även statsbidrag.

Kap. 1. Den undersökta populationens avgränsning.

Där ej annat utsäges, tages i det följande ordet *brott* i en betydelse som är något vidsträcktare än den inom straffrättsvetenskapen gängse. Såsom brott ha sålunda räknats icke blott straffbara handlingar utan även vissa icke straffbara asocialitetsyttringar (lösdriveri, tredska av den som intagits i fattigvårdsanstalt) mot vilka enligt svensk rätt samhället reagerar med skyddsåtgärden tvångsarbete. Ur saklig synpunkt kan detta försvaras med att sistnämnda asocialitetsyttringar utgöra med brotten nära besläktade företeelser samt att tvångsarbetarna till övervägande del tillhöra samhällets i egentlig mening kriminella element (jfr t. ex. Betänkande med förslag till lag om arbetsfostran m. m., SOU 1939: 25 s. 52). Den formella synpunkten på denna fråga sammanfaller väsentligen med utrymmessynpunkten. Nödvändigheten av koncentration i framställningen utesluter, att i återfallsstatistiken lösdriverare och dylika, å ena sidan, samt egentliga brottslingar, å andra sidan, i allmänhet behandlas för sig i särskilda tabeller; något som givetvis icke får men på intet sätt heller behöver förhindra, att återfallsförhållandena beträffande lösdriverare och dylika få sin tillbörliga belysning. — Då i det följande talas om *straff*, inrymmes i detta ord i allmänhet även tvångsarbete.

För att *återfall* i brott skall anses föreligga förutsättes här, att den brottslige förut gjort sig skyldig till brott av ett eller annat slag och med anledning därav varit föremål för straffrättslig reaktion. Däremot förutsättes icke, att det nya brottet är av beskaffenhet att enligt lag böra tillräknas den brottslige till förhöjning av straffet (se t. ex. SL 20: 6, 7; 21: 3; 4: 14; 5: 4; samtliga lagrum enligt lydelsen före 1/1 1943). Vid bearbetningen av materialet har uppmärksamrats, att såsom recidiv icke räknats fall då det nya brottet begåtts innan den brottslige blivit fälld till det förra straffet, och vidare har med hänsyn till den under observationsperioden gällande rätten såsom recidiv, principiellt och i regel, icke ansetts fall då nya brottet visserligen begåtts sedan det förra straffet ådömdes men innan det till fullo verkställt (se SL 4: 9, 10 enligt lydelsen före 1/1 1939 samt 4: 3 enligt lydelsen efter 31/12 1938). Beträffande straffverkställigheten märkes emellertid att, i brist på uppgifter om denna i primärmaterialet, ovillkorligt ådömt bötesstraff ansetts fullbordat samma dag laga kraft ägande utslag i målet meddelats samt att ovillkorligt ådömt frihetsstraff ansetts verkställt å den dag som erhålles genom addition av den ådömda strafftiden till dagen för det laga kraft ägande utslaget. Vid villkorlig dom har »straffet» räknats såsom »verkställt» å dagen för den laga kraft ägande domen; dock har för fall att det medgivna anståndet med straffet förverkats annorledes än genom begående av nytt brott, d. v. s. annorledes än genom återfall i brott, straffet betraktats såsom verkställt först å den dag som erhålles genom addition av strafftiden till dagen för meddelandet av det laga kraft ägande beslut varigenom anståndet förklarats förverkat respektive, vid böter, å dagen för meddelandet av nämnda beslut. Beräkningen av tiden för fullbordandet av frihetsstraff har skett under tagen hänsyn till lämnade uppgifter om nedläggning av straffet genom benådning eller avräkning av häktningstid. Märkas bör, att jämväl brott, som begåtts sedan ådömt straff helt och hållet bortfallit genom benådning eller preskription eller genom att prøvotiden efter villkorlig dom beståtts, här räknats som återfall; i dessa fall kan ju det på det föregående brottet i och för sig grundade straffrättsliga förhållandet mellan staten och den brottslige anses ha upphört, innan det nya brottet begicks. Måhända borde, på sätt skett med villkorligt dömda, även villkorligt frigivna ha räknats såsom återfallskapabla under prøvotiden eller åtminstone till dess de begått nytt brott därunder samt såsom recidivister, om de sålunda förbrutit sig, men härför har avsaknaden av erforderliga uppgifter om villkorlig frigivning i primärmaterialet lagt hinder i vägen.

Undersökningen avser *återfallsbrottsligheten under åren 1921—1940*; dock med vissa begränsningar. Sålunda har endast den brottslighet varom uppgifter kunnat erhållas ur straffregistret observerats. Vidare har hänsyn tagits allenast till personer som under redogörelseperioden dömts första gången för straffregisterbrott. Från undersökningen ha uteslutits de cirka 500 personer vilka en eller flera gånger dömts till ungdomsfängelse, tvångsuppfostran, förvaring i anstalt för förminskat tillräkneliga förbrytare eller internering i anstalt för återfallsförbrytare; detta av den anledningen att

primärmaterialet icke innehåller alla för undersökningen erforderliga uppgifter om dessa personer.

I övrigt har den undersökta populationen avgränsats så att den omfattar personer, vilka dömts till straff genom laga kraft ägande utslag meddelade under tiden 1/1 1921—31/12 1940. Detta innebär, att hänsyn å ena sidan tagits till brottsfall, som inträffat före 1/1 1921 men ej lagförts förrän efter nämnda dag, och å andra sidan ej tagits till brottsfall, som inträffat under observationsperioden men ej slutbehandlats av domstol förrän efter 31/12 1940.

De för undersökningen tillgängliga penningmedlen ha icke räckt till för att låta den omfatta hela den på förenämnda sätt avgränsade massan. Av de personer som ingå i denna massa har medtagits allenast en femtedel. Utvalda äro de vilkas registeraktnummer i straffregistret äro jämmt delbara med talet 5. Därest person med sådant nummer icke blivit genom laga kraft ägande utslag dömd för straffregisterbrott, har i dennes ställe medtagits den bland de för sådant brott slutgiltigt dömda som har närmast högre registeraktnummer.

För prövning av representativiteten hos den utvalda massan har ett antal av omkring 4 300 förstagångsförbrytare med omedelbart på varandra följande registeraktnummer procentuellt fördelats allteftersom de under perioden dömts 1, 2, 3 o. s. v. gånger, varefter liknande fördelning genomförts med en femtedel och en tiondel av nämnda personer, vartill uttagits var 5:e respektive var 10:e i nummerordningen (se följande tablå).

		P e r s o n e r d ö m d a						Summa
		1 gång	2 ggr	3 ggr	4 ggr	5 ggr	> 5 ggr	
Hela provmassan		78·5	12·1	4·3	2·2	0·9	2·0	100·0
$\frac{1}{5}$ av »		78·8	11·7	4·4	1·8	1·5	1·8	100·0
$\frac{1}{10}$ »		78·6	12·6	4·0	2·6	1·2	1·0	100·0

Man finner av tablå, att fördelningen på olika antal domar är nära nog enahanda, vare sig man räknar med hela provmassan eller med bråkdelarna av densamma. Denna omständighet talar starkt för representativiteten hos den undersökta delen, omfattande 14 172 personer, av observationsperiodens något mer än 70 000 här ifrågavarande förstagångsbrottslingar.

Även nedanstående tablå ger belägg för att undersökningsmaterialet väl återspeglar strukturen hos moderpopulationen.

År	Under sök- n. %	Off. stat. %	År	Under- sök- n. %	Off. stat. %
1921.....	3·3	3·6	1931.....	4·8	5·0
1922.....	3·1	3·1	1932.....	5·3	5·3
1923.....	3·2	3·4	1933.....	5·3	5·4
1924.....	3·3	3·2	1934.....	5·3	5·4
1925.....	3·8	3·9	1935.....	5·8	5·8
1926.....	3·8	3·9	1936.....	6·4	6·0
1927.....	4·1	4·1	1937.....	6·5	6·4
1928.....	3·9	4·0	1938.....	6·6	6·8
1929.....	4·3	4·6	1939.....	7·9	7·8
1930.....	4·7	4·7	1940.....	8·6	7·6

I tablån har angivits den procentuella fördelningen på de olika åren 1921—1940 av dels de utslag, varigenom de i undersökningen medtagna männen dömts första gången, dels vid sidan därav de utslag, varigenom enligt den officiella statistiken män första gången sakfällts för straffregisterbrott. Överensstämmelsen mellan sifferserierna är mycket god; förekommande skiljaktigheter mellan de båda talen för ett och samma år kunna måhända delvis ha sin orsak i att den officiella statistiken räknar med utslag i första instans, vare sig de vunnit eller icke vunnit laga kraft, medan förevarande undersökning bygger på laga kraft ägande utslag, samt i att den officiella statistiken i motsats till undersökningen räknar även med män som dömts till tvångsuppfostran, ungdomsfängelse, förvaring eller internering; sistnämnda omständighet kompenseras dock i viss mån av att till tvångsarbete dömda icke inräknats i de på den officiella statistiken byggda siffrorna.

Kap. 2. Primärmaterialet.

Undersökningen bygger på de utdrag ur det hos fängvårdsstyrelsen förda straffregistret som jämlikt 8 § 3 mom. i lagen 17/10 1900 om straffregister meddelats till statistiska centralbyrån för den officiella statistiken. Utdragen äro avfattade å blanketter av det utseende bil. 1 (s. 40) utvisar.

Utan att anvisning därom gjorts i utdragsblanketternas tryckta text ha å dem lämnats utdrag rörande villkorlig dom å förvandlingsstraff för böter. Beträffande dessa utdrag märkes följande. Före år 1939 kunde villkorlig dom beträffande böter tillämpas endast under förutsättning att det varit anledning antaga att den dömde till följd av fattigdom eller bristande förvärvsförmåga skulle nödgas avtjäna böterna med frihetsstraff. Den villkorliga domen har med andra ord visserligen formellt avsett bötesstraffet men reellt varit begränsad till förvandlingsstraffet (jfr *Wetter*, Ny svensk lagstiftning om verkställighet av bötesstraff i De nordiska kriminalistföreningarnas årsbok 1937). Genom lag 9/4 1937 om ändring i vissa delar av lagen 28/6 1918 angående villkorlig straffdom, vilken förstnämnda lag trätt i kraft 1/1 1939, har i konsekvens härmed stadgats, att villkorlig dom icke må tillämpas beträffande det primära bötesstraffet utan endast avse förvandlingsstraffet (jfr dock övergångsbestämmelserna).

För undersökningen ha använts å straffregisterutdragen förekommande uppgifter rörande dem som dömts till straffarbete, fängelse, böter, tvångsarbete eller för brott till förverkande av villkorlig dom (jfr straffregisterlagen 1 och 2 §§).

Vad särskilt angår ovillkorlig dom å böter märkes, att sådan i och för sig enligt de före år 1938 gällande reglerna skulle föranleda anteckning i straffregistret endast om böterna ådömts för snatteri. Genom lag 30/4 1937, som enligt kungl. kung. 10/12 1937 trädde i kraft 1/1 1938, gjordes härutinnan den ändringen att även personer dömda med tillämpning av SL 5:2 till böter för brott varå enligt lag kan följa straffarbete eller med

tillämpning av 5:6 till böter skulle registreras. Denna ändring har måhända haft en viss, om än säkerligen obetydlig inverkan på undersökningens resultat men icke minskat dessas tillförlitlighet. Däremot försvårar ändringen i fråga jämförelsen mellan här publicerade siffror, å ena sidan, samt resultaten av eventuella utredningar rörande återfallsbrottsligheten efter 1940 års utgång, å andra sidan. Mera betydande är emellertid olägenheten av att endast en ringa del av den stora massan bötesförbrytelser kommer till synes i straffregistret och därför är oåtkomlig för återfallsstatistiken (se vidare nedan).

Genom kungl. kung. 5/10 1922, som trädde i kraft 1/11 1922, bestämdes att beträffande villkorligt dömd uppgift skulle lämnas till straffregistret, huruvida den dömde ställts under övervakning. Sålunda lämnad uppgift har återgivits å de statistiska straffregisterutdragen. För tiden före 1/11 1922 ha emellertid dessa utdrag kompletterats i statistiska centralbyrån i nämnda avseende med ledning av direkt från domstolarna till centralbyrån insända uppgifter å form. 3 a till rättsstatistiken enligt detta formulärs dåvarande lydelse (jfr kungl. kung. 23/12 1915 angående rättsstatistiken). Det till grund för undersökningen liggande materialet får alltså anses såsom i huvudsak homogent i fråga om uppgifter rörande övervakning av villkorligt dömda.

Här må inskjutas, att de olikheter i de kriminalstatistiska massornas struktur som följa av ändringar under och efter observationsperioden i den materiella straffrätten lika litet som förenämnda olikhet i fråga om registrering av bötfällda personer inverka på tillförlitligheten hos de här framlagda siffrorna för tiden 1/1 1921—31/12 1940, tagen över ett, men däremot måste vara till men för jämförbarheten mellan olika perioder beträffande återfall i brott liksom beträffande kriminaliteten över huvud. Härutinnan må dock särskilt uppmärksammas, att den genom 1942 års strafflagsändringar vidtagna omgestaltningen av återfallsreglerna icke omöjliggör jämförelser mellan tiden före 1/1 1943, då dessa ändringar trädde i kraft, och tiden efter nämnda dag i fråga om brottsrecidivismen; den hindrar nämligen icke, att begreppet återfall för statistikens vidkommande bestämmes på samma sätt för den förstnämnda som för den sistnämnda tiden.

De ovan omförmälda utdragen ur straffregistret lämna icke uttömmande upplysningar om straffregistrets innehåll. En mera fullständig kännedom om detta skulle möjliggöra uppställandet av en något noggrannare återfallsstatistik än det förhandenvarande materialet tillåter. Av vikt vore exempelvis att känna tidpunkten, då fånge frigivits från fångvårdsanstalt, och om fånge avlidit. Överhuvud bereder statistikutdragens brist på uppgifter om verkställigheten av de straffrättsliga reaktionerna svårigheter för en på utdragen byggd återfallsstatistik. Dessa svårigheter göra sig särskilt gällande beträffande dem vilka intagits i ungdomsfängelse eller anstalt för tvångsuppfostran, förvaring eller internering och för vilka vad här nedan kallas inspärningstiden icke kunnat tillnärmelsevis beräknas med ledning

av utdragen. Detta är anledningen till att, såsom redan nämnts, dessa kategorier av brottslingar lämnats utanför föreliggande undersökning.

Även om materialet kompletterades genom fullständigare utdrag ur straffregistret, bleve emellertid återfallsstatistiken behäftad med åtskilliga svagheter. Varken brott avdömda i utlandet eller, såsom redan omnämnts, den stora massan av bötesbrott äro »straffregisterbrott» och kunna sålunda icke medräknas i en på fängvårdsstyrelsens straffregister byggd återfallsstatistik. Här må nämnas, att de hos generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen förda särskilda straffregistren över dem som dömts för vissa tull- och spritförbrytelser erbjuda möjligheter till specialundersökningar rörande återfall i dylika brott även för händelse de medfört endast bötesstraff (jfr chefens för finansdepartementet ämbetsskrivelse den 30/9 1926 till generaltullstyrelsen samt kungl. kung. 6/9 1939 om särskilt straffregister rörande fylleri och vissa andra brott ävensom kungl. kung. samma dag om skyldighet att inhämta utdrag av de hos generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen förda straffregistren). Veterligen ha dessa möjligheter hittills utnyttjats endast så vitt angår det hos kontrollstyrelsen förda straffregistret (se särskilt *G. Dahlbergs* undersökning i Betänkande angående nykterhetstillståndet under krigsåren, SOU 1944: 3 s. 261 ff).

Statistiken över brottsrecidivismen åsyftar i första hand att få så vitt möjligt noggranna uppgifter om förhållandet mellan antalet recidivister och antalet återfallskapabla. Såväl återfallet som återfallskapaciteten måste i statistiken bestämmas efter officiella kriterier. Man måste emellertid räkna med att åtskilliga härutinnan relevanta omständigheter aldrig bli officiellt konstaterade. Många brott, som i statistiken skulle räknats såsom återfall, därest de lett till fällande dom, kunna icke där medräknas av den anledningen att någon sådan dom beträffande dem aldrig meddelas (t. ex. på grund av att brottet eller brottslingen icke upptäckes). Den verkliga förekomsten i det särskilda fallet av återfallskapacitet, d. v. s. förmåga att begå nytt brott efter undergången straffrättslig reaktion på ett tidigare brott, beror av omständigheter, vilka i stor utsträckning undandraga sig offentligheten eller åtminstone statistikerns iakttagelse. Såsom exempel må först och främst nämnas, att kunskap näppeligen kan för statistiken erhållas om tidpunkterna då för brott straffade personer avlida, vilka tidpunkter dock regelmässigt bli officiellt fastslagna. Vidare saknas, praktiskt taget, möjlighet att fastslå, huruvida återfallskapacitet upphört — för alltid eller för viss tid — genom avflyttning till utlandet. Slutligen lär någon utväg icke finnas för statistiken att annorledes än i mycket begränsad omfattning vinna kännedom om inträde av sådana återfallskapaciteten upphävande faktorer som fysisk eller rättslig handlingsoförmåga (t. ex. på grund av sjukdom).

Nu påtalade luckor i det återfallsstatistiska materialet, beroende på ofullständiga uppgifter å ena sidan om faktiskt förelupna återfall och å andra sidan om faktorer som minska återfallskapacitetens volym, verka därhän att i statistiken antalet återfall blir för litet och antalet återfallskapabla för stort. Detta innebär, att den redovisade återfallsprocenten är för liten

eller, annorlunda uttryckt, att de siffror som här publiceras rörande recidivismens relativa omfattning äro att anse såsom minimisiffror. För att i någon mån eliminera verkningarna av materialets ofullständighet har dödligheten bland olika grupper av brottslingar på ett ungefär beräknats enligt summariska metoder. Även i övrigt bygger utredningen i stor utsträckning på approximationer. Författaren har, med hänsyn till beskaffenheten av det material som stått till förfogande, ansett sig icke kunna ställa större krav på exakthet hos undersökningens resultat än att de böra tillnärmelsevis vara av den rätta storleksordningen och, i vad beror på noggrannheten, tillåta jämförelser med resultaten av eventuella undersökningar angående återfallsbrottsligheten efter år 1940.

Kap. 3. Grundlinjer och undersökningsmetoder.

Utredningen har genomförts efter två grundlinjer. Sålunda har undersökts å ena sidan huru antalet recidivister av olika kategorier förhåller sig till motsvarande antal återfallskapabla och å andra sidan huru de som dömts respektive första, andra, tredje o. s. v. gången fördela sig på olika kategorier. Förstnämnda undersökning ger besked om recidivismens omfattning bland skilda grupper av brottslingar (se tab. 1—4, 6, 8, 10, 11, 14, 17, 19—21, 25); den sistnämnda klarlägger strukturen hos massan av dem som dömts ett visst antal gånger (se tab. 5, 7, 9, 12, 13, 15, 16, 18, 22—24).

Vid beräkningen av recidivismens omfattning har, närmare bestämt, tillämpats den numera såsom riktig allmänt erkända men hittills endast i ringa utsträckning genomförda principen att man bör utgå från en viss grupp brottslingar samt bestämma, huru många av dem som under observationsperioden 1. äro återfallskapabla och 2. återfalla, samt därefter sätta det under 2. avsedda antalet i relation till det under 1. avsedda. De på denna väg erhållna relativtalen sammanfalla, såsom senare skall närmare visas, icke med dem som framkomma vid fördelning av de under observationstiden första gången dömda efter antalet gånger de under samma tid dömts; även sistnämnda relativtal kunna emellertid sägas utgöra ett slags mått på återfallsbrottsligheten (se tab. 1 s. 15).

Om antalet personer som under observationsperioden slutgiltigt dömts första, andra, tredje o. s. v. gången för brott varom här är fråga, d. v. s. straffregisterbrott, lämnar primärmaterialet fullständigt besked. Antalet återfallskapabla kan däremot, enligt vad förut framhållits, endast approximativt beräknas. Som hel återfallskapabel enhet beträffande ett visst återfall, här betecknat såsom det *n*:te, har här i allmänhet räknats varje helt av en person under risk för detta återfall under observationsperioden (1921—1940) genomlevat år. Det är sålunda framför allt vid beräkningen av antalet under återfallsrisk genomlevda år som man måste nöja sig med approximationer. Beräkningssättet beskrives här nedan först med hänsyn till första återfallet, varefter en generalisering med hänsyn till samtliga återfall göres.

I. Första återfallet.

1. För de under 20-årsperioden endast 1 gång dömda ha verkställts de nedan under a—l angivna uträkningarna.

a. Antalet dömda.

b. Sammanlagda antalet år mellan utslagets dag och observationsperiodens slut (31/12 1940). För detta antal har använts beteckningen A_1 .

c. Genomsnittliga antalet år mellan utslagets dag och 31/12 1940 $\left(= \frac{b}{a} \right)$. För detta genomsnitt har använts beteckningen G_1 .

d. De dömdas genomsnittliga ålder vid tiden för utslaget. Å de för undersökningen använda kartolinerna har de dömdas ålder vid tiden för utslaget icke blivit utsatt men däremot deras ålder vid tiden för brottets begående. Då skillnaden mellan dessa båda åldrar i förevarande sammanhang saknar praktisk betydelse, har för att spara arbete och kostnader såsom genomsnittsålder vid utslaget här räknats genomsnittsåldern vid brottets begående.

e. De dömdas genomsnittliga ålder vid observationsperiodens slut (31/12 1940) under antagande att alla de dömda vid nämnda tidpunkt ännu voro vid liv. Denna genomsnittsålder har erhållits genom att till genomsnittsåldern vid tiden för utslaget (se under d.) addera genomsnittliga antalet år mellan tiden för utslaget och 31/12 1940 (se under c.).

f. Under tiden mellan utslaget och 31/12 1940 ha de dömda antagits i genomsnitt tillhöra en åldersgrupp, vars undre och övre gränser tillnärmelsevis äro de under d. respektive e. angivna genomsnittsåldrarna. Att åldersgruppens sålunda beräknade övre gräns är något för hög med hänsyn till det till grund för denna beräkning liggande antagandet att alla dömda voro vid liv 31/12 1940 har icke tillmätts någon betydelse.

g. Medelfolkmängden under tiden 1/1 1921—31/12 1940 i den under f. angivna åldersgruppen (se de av statistiska centralbyrån publicerade översikterna över befolkningsrörelsen åren 1921—1930 och 1931—1940, tab. 6 resp. 5).

h. Årliga antalet döda under tiden 1/1 1921—31/12 1940 i den under f. angivna åldersgruppen. Detta antal har uträknats med hjälp av statistiska centralbyråns under g. angivna översikter för åren 1921—1930 och 1931—1940 (tab. 44 resp. 28).

i. Det under h. avsedda antalet döda på 1 000 av den under g. avsedda medelfolkmängden. Den sålunda erhållna relationen har använts såsom ett ungefärligt mått på dödligheten bland här ifrågavarande dömda. Detta mått måste betecknas såsom ett minimimått särskilt i betraktande av att dödligheten med all sannolikhet är större bland de kriminella befolkningssementen än bland genomsnittsbefolkningen.

j. Antalet dömda som avlidit mellan utslagets dag och 31/12 1940. Detta antal, som här betecknats D_1 , har erhållits genom att först med hjälp av formeln $s = k (1-p)^t$ beräkna antalet överlevande vid observationsperiodens slut (31/12 1940) och därefter subtrahera detta antal från de dömdas. Vid

nämnda formels användande ha s , k , p och t betecknat respektive antalet överlevande, antalet dömda (se under a.), måttet på dödligheten (se under i.) och den genomsnittliga tiden mellan utslaget och 31/12 1940 (se under c.).

k. Minskningen genom dödligheten i antalet under risk för återfall genomlevda år. I brist på uppgifter om tidpunkterna för de olika dödsfallen har antagits, att den genomsnittliga tidpunkten för dödsfallen ligger mitt emellan den genomsnittliga tidpunkten för utslaget och 31/12 1940. Den sökta minskningen genom dödligheten i antalet under risk för återfallet genomlevda år är alltså $\frac{D_1 G_1}{2}$ (se under c. och j.).

l. Minskningen genom inspärning i fångvårdsanstalt o. dyl. i antalet under risk för återfall genomlevda år. Denna minskning är för de endast 1 gång dömda lika med summan av deras inom observationsperioden fallande inspärningstider, räknad i år. Denna summa betecknas här med I_1 .

2. För dem som gjort sig skyldiga till ett första återfall uträknas summan av »inkubationstiderna» för detta återfall, d. v. s. summan av tiderna mellan första utslaget och första återfallet minskad med summan av inspärningstiderna för första utslaget, allt i år räknat. Summan av inkubationstiderna betecknas här med R_1 .

Betecknar man antalet återfallskapabla enheter med K_1 , så blir, approximativt,

$$K_1 = A_1 - \frac{D_1 G_1}{2} - I_1 + R_1.$$

II. Andra och följande återfallen.

Beräkningsmetoden är analog med den under I. beskrivna. Om återfalllets ordningsnummer betecknas med n , kan den under I. angivna formeln generellt skrivas sålunda:

$$K_n = A_n - \frac{D_n G_n}{2} - I_n + R_n;$$

där sålunda: K_n = antalet till n :te återfallet kapabla enheter;

A_n = sammanlagda antalet år mellan n :te utslaget och observationsperiodens slut för dem som dömts n gånger;

D_n = antalet döda under tiden från n :te utslaget till observationsperiodens slut bland dem som dömts n gånger;

G_n = genomsnittliga antalet år mellan tidpunkten för n :te utslaget och observationsperiodens slut för dem som dömts n gånger;

I_n = sammanlagda inspärningstiden, i år räknat, efter n :te utslaget för dem som dömts n gånger; samt

R_n = summan av inkubationstiderna, i år räknat, för dem som gjort sig skyldiga till n :te återfallet.

Märkas bör, att utslaget med ordningsnummer n är det närmast före n :te återfallet meddelade utslaget.

Mot nu beskrivna beräkningssätt kan i princip invändas, att de som dött under inspärningstiden medräknats både i D_n och I_n ; i praktiken synes man emellertid, med hänsyn till det i fångvårdsstyrelsens ämbetsberättelser redovisade, synnerligen ringa antalet avlidna fångar, kunna bortse från denna dubbelräkning.

Märkas bör ytterligare, att risken för återfall icke jämnt fördelas på alla under dylik risk genomlevda år och att denna omständighet inverkar på jämförbarheten mellan olika frekvenstal; se härom vidare s. 16.

Utredningsarbetet inleddes med att samtliga till statistiska centralbyrån inkomna, å förenämnda formulär (se s. 8) avfattade straffregisterutdrag för tiden t. o. m. år 1940 sorterades efter registeraktnummer samt för varje sådant nummer efter diarienummer. Därefter överfördes de å utdragen förrekommade för bearbetning avsedda uppgifterna å särskilda kartoliner av det utseende bil. 2 (s. 41) utvisar.

Av de å straffregisterutdragen lämnade uppgifterna ha de som röra den dömdes föräldrars yrke lämnats utanför utredningen, vilket bland annat innebär, att denna icke ger all tillgänglig upplysning om återfallsförhållandena inom olika brottslingsgrupper bestämda med hänsyn till den sociala miljö varur brottslingarna utgått. Uteslutningen av nämnda uppgifter motiveras av hänsyn dels till nödvändigheten att av kostnadsskäl begränsa utredningens omfattning så mycket som möjligt och dels till att upplysningar dock här lämnas om fördelning efter yrke och därmed även efter socialklass av dem som dömts respektive första, andra, tredje o. s. v. gången (se tab. 12 s. 25).

Till efterrättelse vid kartolinskrivningen ha lämnats *anvisningar* med bifogad *nomenklaturförteckning* (se bil. 3 å s. 42 ff).

Kap. 4. Utredningens resultat.

De i undersökningen medräknade personerna fördela sig efter *högsta* antalet gånger de under observationstiden blivit dömda på sätt *tab. 1* utvisar.

Något mer än 85 % ha dömts blott en gång (av männen nära 85 %, av kvinnorna nära 90 %) och endast 5 % ha dömts fler än 2 gånger (av männen något mer än 5 %, av kvinnorna knappt 4 %).

Relativtalen i *tab. 1* kunna betraktas såsom ett slags mått på recidivismen under observationsperioden; jämförda med motsvarande tal för andra tjuguårsperioder böra de ge en viss föreställning om ändringarna från tid till annan i återfallsbrottslighetens omfattning.

I *tab. 2* anges, huru många av förstagångsförbrytarna som dömts för andra gången, huru många av nämnda recidivister som dömts för tredje gången o. s. v. Tabellen visar tydligt hän på ökning i recidivismens relativa omfattning med stigande återfallsgrad. Den sålunda redovisade ökningen är emellertid för liten, beroende på att relativtalen i tabellen beräknats utan hänsyn till återfallsbrottslighetens avhängighet av de tidrymder

Tab. 1. Under perioden $1/1$ 1921— $31/12$ 1940 första gången för straffregisterbrott dömda personer, fördelade efter kön och högsta antalet gånger de under samma period dömts för dylikt brott.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
K ö n	Hela antalet medräknade personer	Därav under perioden dömda													
		högst 1 gång		högst 2 gånger		högst 3 gånger		högst 4 gånger		högst 5 gånger		högst 6 gånger		7 eller flera ggr	
		Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%
Män.....	12 516	10 628	84.9	1 239	9.9	351	2.8	154	1.2	71	0.6	32	0.3	41	0.3
Kvinnor	1 656	1 480	89.4	114	6.9	32	1.9	17	1.0	5	0.3	5	0.3	3	0.2
Samtliga	14 172	12 108	85.4	1 353	9.6	383	2.7	171	1.2	76	0.5	37	0.3	44	0.3

Tab. 2. Under perioden $1/1$ 1921— $31/12$ 1940 första gången för straffregisterbrott dömda personer, fördelade efter kön och antalet gånger de under samma period dömts för dylikt brott.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
K ö n	Dömda 1 el.fl. gånger	Dömda 2 eller flera gånger		Dömda 3 eller flera gånger		Dömda 4 eller flera gånger		Dömda 5 eller flera gånger		Dömda 6 eller flera gånger		Dömda 7 eller flera gånger	
		Antal	I % av kol. 2	Antal	I % av kol. 3	Antal	I % av kol. 5	Antal	I % av kol. 7	Antal	I % av kol. 9	Antal	I % av kol. 11
Män.....	12 516	1 888	15.1	649	34.4	298	45.9	144	48.3	73	50.7	41	56.2
Kvinnor	1 656	176	10.6	62	35.2	30	48.4	13	43.3	8	61.5	3	37.5
Samtliga	14 172	2 064	14.6	711	34.4	328	46.1	157	47.9	81	51.6	44	54.3

varunder personerna levat under risk för återfall och till olikheter mellan särskilda persongrupper i avseende å nämnda risktid.

Sådan hänsyn har däremot tagits i alla följande tabeller med uppgifter om återfallsprocent, i det att denna procent i dem bestämts såsom antalet recidivister på 100 av motsvarande antal återfallskapabla enheter (jfr s. 11).

Beträffande dessa tabeller måste emellertid en reservation göras på grund av det förut (s. 14) påpekade förhållandet att återfallsrisken icke fördelar sig jämnt på de särskilda under dylik risk genomlevda åren. Framför allt märkes härutinnan, att benägenheten att återfalla regelmässigt är större under åren närmast efter utstånden straffrättsreaktion än senare. Detta medför, att genomsnittliga antalet återfall per riskår i regel blir lägre för en grupp med längre risktid inom observationsperioden än för en i övrigt likartad grupp med kortare sådan tid. Där olikheten i fråga om risktiden är ringa, spelar den praktiskt taget ingen roll, men större olikheter måste däremot beaktas. Sålunda måste vid jämförelser mellan återfallsfrekvenserna för olika återfallsgrader särskilt hållas i minnet, att den redovisade procenten för ett efterföljande återfall i allmänhet är för hög i förhållande till procenttalen för de föregående återfallen eller med andra ord att skillnaden mellan de olika återfallsgraderna i fråga om återfallsprocenten i allmänhet icke är fullt så stor som tabellerna utvisa (jfr vad ovan sagts om tab. 2, i vilken återfallsprocenten beräknats i förhållande till antalet individer som begått brott med närmast lägre ordningsnummer). Denna olägenhet kan icke undvikas, då observationerna, såsom här är fallet, måste begränsas till att omfatta en period, vars slut är absolut bestämd (till utgången av år 1940) och ansetts icke böra genomgående kompletteras med mer eller mindre osäkra beräkningar om vad därefter inträffat i återfallshänseende inom den undersökta brottslingsgenerationen (jfr dock tab. 25). De här lämnade uppgifterna om återfallsfrekvens få därför anses ha sitt egentliga värde såsom ägnade att belysa olikheterna i avseende å denna frekvens mellan de i tabellernas första kolumn angivna brottslingsgrupperna, vilka i allmänhet icke förete större inbördes olikheter beträffande den under återfallsrisk genomlevda tiden.

Undersökningen har i fortsättningen icke fullföljts längre än till och med fjärde återfallet, detta av den anledningen att siffrorna för de högre återfallsgraderna äro alltför små för att vara av statistisk betydelse.

Samtliga dömda med fördelning efter kön. I tab. 3 ha för män och kvinnor samt för båda könen tagna över ett uppgifter lämnats om antalet recidivister i relation till antalet under återfallsrisk genomlevda år. Proportionerna mellan procenttalen för de olika återfallsgraderna avvika mycket från de i tab. 2 redovisade. Bland de två gånger dömda ha återfall under observationsperioden förekommit $3\frac{1}{2}$ gånger oftare än bland förstagångsförbrytarna samt bland de tre och fyra gånger dömda nära 2 och $1\frac{1}{2}$ gånger oftare än bland andra- respektive tredje gångsförbrytarna, allt i förhållande till antalet under risk genomlevda år. Dessa relationstal

måste ses mot bakgrunden av vad förut nämnts om betydelsen av den genomsnittliga risktidens längd; de utgöra icke något fullt tillfredsställande mått på skillnaden mellan återfallsgraderna i fråga om benägenheten att begå ytterligare brott. Om denna skillnad se vidare nedan s. 37 ff.

För kvinnorna ha redovisats större differens än för båda könen tillsammans mellan första och andra återfallet men mindre differenser i övrigt; för männen förhåller det sig på motsatta sättet.

De i tab. 3 angivna procenttalen torde böra ses mot bakgrunden av siffror utvisande huru många procent av den till straffmyndig ålder komna delen av befolkningen i riket som under observationsperioden årligen dömts första gången för straffregisterbrott. Till grund för undersökningen rörande sistnämnda procent ligga uppgifter i den officiella statistiken om dels antalet sålunda dömda, dels medelfolkmängden i åldern 15— ∞ år. Bland dessa dömda ingå även sådana som ådömts tvångsuppfostran, ungdomsfängelse, förvaring eller internering men däremot icke de till tvångsarbete dömda. Jämförbarheten med här föreliggande återfallssiffror är sålunda icke fullständig, men den är likväl fullt tillräcklig. Vid beräkningen av relationen mellan antalet förstagångsförbrytare och medelfolkmängden borde den sistnämnda egentligen ha reducerats med hänsyn till dem som redan dömts och av denna anledning ej varit kapabla att dömas som förstagångsförbrytare. Så har dock ej kunnat ske. De uträknade procenttalen, 0[·]₁₃₇ för männen och 0[·]₀₁₆ för kvinnorna, äro därför något för låga. Jämför man nu dessa siffror med siffrorna i kol. 5 av tab. 3 för genomsnittliga antalet återfallsförbrytare på 100 riskår, så finner man, att återfallsfrekvensen bland förstagångsförbrytarna är för männen 16 och för kvinnorna ej mindre än 88 gånger större än frekvensen av förstagångsförbrytare bland den till straffmyndig ålder komna delen av befolkningen. Såsom framgår av tab. 25 återfalla inom första riksåret 5[·]₄ % av förstagångsförbrytarna. Denna siffra, som visserligen avser män och kvinnor tagna över ett men väsentligen bestämmas av männens återfallsförhållanden, är 39[·]₄ gånger större än det ovannämnda talet för männens förstabrottsfrekvens (0[·]₁₃₇ %). — I den till strafflagberedningens (SLB:s) betänkande angående verkställigheten av frihetsstraff m. m. (SOU 1944: 50) såsom bilaga 3 fogade, av *G. Dahlberg* och *T. Lindberg* utförda undersökningen rörande frekvensen av återfall i brott (i fortsättningen benämnd SLB:s undersökning) har å s. 356 lämnats uppgifter om risken för återfall jämförd med risken för förstagångsbrottslighet. Enligt dessa uppgifter var benägenheten för brott bland *män* som under åren 1939—1941 frigivits från ett första fängelse- eller straffarbetsstraff 39[·]₇ gånger större än bland den manliga genomsnittsbefolkningen; siffran, som föga skiljer sig från den nyss angivna (39[·]₄), avser första året efter frigivningen.

I anslutning till det nu sagda har uppmärksammat *G. Dahlbergs* i Nordisk Tidsskrift for Strafferet, 1943, s. 145 ff, publicerade avhandling om risken att dömas för svårare brott. Enligt där lämnade uppgifter är för en man, som lever livet ut upp till 70-årsåldern, risken att dömas för straff-

Tab. 3. Återfallsbrottsligheten under perioden 1/1 1921—31/12 1940 bland de under samma period första gången för straffregisterbrott dömda personerna, fördelade efter kön.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
K ö n	1:a brottfallet		1:a återfallet			2:a återfallet			3:e återfallet			4:e återfallet	
	Antal dömda	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 3	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 6	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 9	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 12
Män	12 516	85 113	1 888	2.2	8 432	649	7.7	2 051	298	14.5	736	144	19.6
Kvinnor	1 656	12 592	176	1.4	882	62	7.0	265	30	11.3	102	13	12.7
Samtliga	14 172	97 723	2 064	2.1	9 315	711	7.6	2 317	328	14.2	836	157	18.8

Tab. 4. Återfallsbrottsligheten under perioden 1/1 1921—31/12 1940 bland de under samma period första gången för straffregisterbrott dömda personerna, fördelade efter börd.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
B ö r d	1:a brottfallet		1:a återfallet		2:a återfallet		3:e återfallet		4:e återfallet				
	Antal dömda	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 3	Antal dömda	I % av kdl. 6	Antal dömda	I % av kol. 9	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 12		
Inomäktenskaplig	12 404	85 926	1 736	2.0	7 988	7.3	585	1 987	254	12.8	638	119	18.7
Utomäktenskaplig	1 581	10 244	312	3.0	1 255	9.6	121	310	71	22.9	186	38	20.4

registerbrott 7.24 %, och är motsvarande risk för en kvinna 0.78 %. För att nå fram till dessa siffror har Dahlberg först beräknat risken för de särskilda åldersåren och därefter summerat risksiffrorna för erhållande av den »sammanslagda risken» för dem som leva. Beräkningarna bygga på straffregisterbrottsligheten år 1937. Ehuru siffrorna icke avse återfall i brott, har det likväl ansetts lämpligt att i förbigående här omnämna utfallet av en kalkyl rörande ifrågavarande risk, vilken kalkyl av författaren till denna redogörelse verkställts på grundvalen av uppgifterna i den officiella kriminalstatistiken för åren 1921—1940 om för straffregisterbrott första gången sakfällda män och kvinnor. Då nämnda statistik icke innehåller uppgifter om förstagångsbrottlingsarnas fördelning efter ålder, har kalkylen måst genomföras i annan ordning än den av Dahlberg tillämpade. Till utgångspunkter ha därvid valts de här ovan anförda procenttalen 0.137 och 0.016, vilka för män och kvinnor i åldern 15— ∞ år angiva förhållandet mellan årliga medeltalet under perioden 1921—1940 för straffregisterbrott första gången dömda, å ena sidan, samt medelfolkmängden under samma period, å andra sidan. Det har sålunda antagits, att på 100 män och kvinnor i varje åldersår komma i genomsnitt 0.137 respektive 0.016 förstagångsbrottslingar. Vidare har, under den tänkta förutsättningen att befolknings- och kriminalitetsförhållandena förbleve konstanta, uträknats huru många av 100 i åldern 15 år inträdande män och kvinnor som efter förloppet av 55 år, d. v. s. vid fyllda 70 år, icke blivit dömda. Uträkningen har gjorts med användning av den vanliga formeln för successiv minskning, $s = k(1-p)^t$, varvid med s , k , p och t betecknats respektive det sökta antalet icke dömda män och kvinnor, det ursprungliga antalet män och kvinnor, nyssnämnda brottsrisker (0.00137 och 0.00016) samt tiden från fyllda 15 till fyllda 70 år (= 55 år). Resultatet har blivit, att 92.737 män och 99.124 kvinnor vid fyllda 70 år icke dömts för straffregisterbrott, d. v. s. att för män och kvinnor, som leva tills de fylla 70 år risken att bli dömd för straffregisterbrott skulle, efter de genomsnittliga befolknings- och kriminalitetsförhållandena under åren 1921—1940, vara 7.26 respektive 0.88 %. Dessa siffror överensstämmer, som synes, nära nog fullständigt med de av Dahlberg på grundvalen av 1937 års material i annan ordning beräknade.

I syfte främst att pröva hållbarheten av den å s. 12 f beskrivna undersökningsmetoden har, med tillämpning av ett annat sätt för bestämmandet av dödlighetens inverkan, undersökts i vilken utsträckning *män*, som dömts första gången under respektive år 1921, 1922 — — — 1940, blivit under perioden 1921—1940 dömda för ett första återfall. Dödligheten har därvid bestämts med ledning av tabellen över dödsriskerna å s. 14 f i den av statistiska centralbyrån utgivna publikationen »Dödlighets- och livslängdstabeller för årtiondet 1931—1940». Det har befunnits, att det vägda medeltalet av de på detta sätt erhållna återfallsfrekvenstalen helt överensstämmer med den i kol. 5 av tab. 3 för männen angivna återfallsprocenten (2.2). — Vidare må om resultatet av denna kontrollundersökning nämnas, att den ganska klart ådagalägger det förut påpekade förhållandet att åter-

fallsrisken icke jämnt fördelas å de olika riskåren. Detta förhållande medför, att de med ifrågavarande metod erhållna frekvenstalen för återfall bland de särskilda årsgrupperna av förstagångsförbrytare icke låta eventuella olikheter mellan dessa grupper i fråga om benägenhet för brott tydligt framträda.

De som år 1929 dömts första gången för straffregisterbrott ha särskilt observerats i SLB:s undersökning. Dessa dömda ha där följts under 10 år efter utstånden straffrättsreaktion, och den »sammanlagda återfallsrisken» för dem under 9 år har, under tagen hänsyn till dödligheten, beräknats till 21·0 % av deras antal. — Räknar man antalet återfall i förhållandet till antalet under risk därför genomlevda år, erhållas $0\cdot2139$ återfall på 9·3 riskår (= det genomsnittliga antalet riskår till 1940 års slut för de år 1929 dömda) och alltså 21·4 återfall på 100 personer som var för sig genomlevat 9·3 riskår. Denna siffra står i bästa överensstämmelse med den genom SLB:s undersökning erhållna och utgör sålunda ett ytterligare belägg för det här bearbetade materialets representativitet.

Börd. För personer födda utom äktenskap är återfallsfrekvensen högre än för personer födda inom äktenskap, se *tab. 4*. — De utom äktenskap föddas sämre ställning i återfallshänseende framträder även, om man för första, andra o. s. v. brottsfallet sätter antalet dömda av utomäktenskaplig börd i procent av hela antalet dömda personer beträffande vilka uppgifter om bördens lämnats. Procenttalen äro 11·3, 15·2, 17·1, 21·8 och 24·2 för respektive första—femte domen; de stegras sålunda starkt från brottsfall till brottsfall.

Civilstånd. En uppställning motsvarande den i *tab. 4* för personer av olika börd använda kan icke lämpligen genomföras med indelning efter de dömdas civilstånd; detta av den anledningen att för en och samma person civilståndet, i motsats till bördens, ofta ändras från tid till annan. För att få en föreställning om, huruvida något samband råder mellan återfallsfrekvens och civilstånd, ha i stället i *tab. 5* de för första, andra o. s. v. gången dömda uppdelats efter civilstånd. Tabellen har inskränkts till att omfatta siffrorna för de manliga brottslingarna. Enär fördelningen efter civilstånd varierar med åldersåren, ha i tabellen medtagits jämväl relativtal för hela den manliga befolkningen i genomsnittsåldern vid de olika domarna. Denna ålder är för första domen 27, för andra domen 28, för tredje domen 29, för fjärde domen 31 och för femte domen 32 år. De till grund för relativtalen liggande absoluta befolkningstalen ha hämtats ur redogörelsen för folkräkningen den 31/12 1930 och avse nämnda dag.

De ogiftas andel i brottsfallen stegras med stigande ordningsnummer för de sistnämnda; även för de fränskilda te sig siffrorna synnerligen ogynnsamma. För de gifta männen minskas återigen andelen i brottsfallen från det första till det sista, medan siffrorna för änklingsarna icke förete någon bestämd tendens.

Födelseort. De utrikes och de på landsbygden födda återfalla, synes det, överhuvud taget i mindre utsträckning än de i städerna födda (se kol.

Tab. 5. Under perioden $1/1$ 1921— $31/12$ 1940 första gången för straffregisterbrott dömda personer, fördelade efter civilstånd vid tiden för deras olika brottsfall under samma period.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Civilstånd	1:a brottsfallet		2:a brottsfallet		1:a återfallet		2:a återfallet		3:e återfallet		4:e återfallet		5:e återfallet		Summa
	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	
Ogifta	66.4		8 938	71.4	1 411	74.7	479	53.7	73.8	43.1	230	77.2	39.0	116	80.5
Gifta	33.2		3 141	25.1	390	20.7	131	45.5	20.2	55.8	50	16.8	59.7	20	13.9
Änklingar	0.3		164	1.3	17	0.9	5	0.5	0.8	0.7	1	0.3	0.8	1	0.7
Fränksilda	0.1		206	1.7	60	3.2	34	0.3	5.2	0.4	15	5.0	0.5	7	4.9
Okänt	—		67	0.5	10	0.5	—	—	—	—	2	0.7	—	—	—
Summa	100.0		12 516	100.0	1 888	100.0	649	100.0	100.0	100.0	298	100.0	100.0	144	100.0

Tab. 6. Återfallsbrottsligheten under perioden $1/1$ 1921— $31/12$ 1940 bland de under samma period första gången för straffregisterbrott dömda personerna, fördelade efter födelseort.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Födelseort	1:a brottsfallet		2:a brottsfallet		1:a återfallet		2:a återfallet		3:e återfallet		4:e återfallet		Summa
	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	
Landsbygd	9 152		63 729		5 566		403		1 380		479		19.4
Storstad	2 201		14 950		1 877		149		410		168		17.9
Annan stad	2 430		16 208		1 872		142		473		166		18.1
Utrikes	369		2 690		199		17		53		20		20.0

5 i tab. 6); dock gäller, att frekvenstalen för andra och följande återfallen äro ungefär lika höga för samtliga de efter födelseort bestämda grupperna. Den skillnad mellan storstäder — till vilka här räknats endast Stockholm, Göteborg och Malmö — och övriga städer, som enligt tabellen förefinnes, är mycket obetydlig och till nackdel för storstäderna. Beträffande grupperingen i tabellen märkes, att det i fråga om de utrikes födda icke framgår av materialet, huruvida de äro födda på landet eller i stad och att sålunda uppdelningen å landsbygd, storstad och annan stad avser endast dem som äro födda i Sverige.

Kyrkoskrivningsort. Av tab. 7 får man en antydning om städernas och särskilt storstädernas för samhällets kriminella element relativt gynnsamma jordmån, i det att tabellen visar en tendens till stegring i städernas och framför allt storstädernas andel i dessa element med stigande ordningsnummer för brottsfallen. De dömda ha i tabellen fördelats allteftersom de vid de olika brottsfallen varit kyrkoskrivna på landsbygden, i storstad (Stockholm, Göteborg och Malmö) eller annan stad. — Med hänsyn till att kyrkoskrivningsorten för en och samma individ kan växla från brottsfall till brottsfall, har i föreliggande undersökning icke gjorts någon beräkning av återfallsprocenten på sätt som skett i tab. 6 i fråga om födelseorten (jfr SLB:s undersökning s. 350 ff).

Ålder. Fördelning efter ålder har genomförts i tab. 8 och 9, av vilka den förra visar återfallsbrottsligheten bland de dömda grupperade efter ålder vid första brottets begående och den senare åldersfördelningen bland de för respektive första, andra o. s. v. gången dömda.

Tab. 8 kan lämpligen jämföras med tab. 29 å s. 371 i SLB:s undersökning, vilken sistnämnda tabell innehåller uppgifter om risken för återfall efter första straffregisterbrottet (år 1929) bland män i olika åldersgrupper. Därvid bör den i sistnämnda tabell redovisade »sammanlagda risken» för 7 observationsår sammanställas med frekvenstalen i tab. 8, kol. 5, multiplicerade med 7. Genom multiplikationen erhålles antalet återfall på 100 till vederbörande åldersgrupp hörande personer med risk för ett första återfall; den genomsnittliga risktiden för första återfallet är nämligen, såsom framgår av tab. 8, för var och en av de där redovisade olika åldersgrupperna cirka 7 år. För jämförelsen böra de fem sista åldersgrupperna i tab. 8 sammanslås till två (25—39 och 40— ω); återstående olikheter mellan de båda tabellerna i fråga om åldersgrupperingen torde icke i nämnvärd grad minska jämförbarheten. Dessa olikheter bestå i att tredje gruppen omfattar 21—24 år i tab. 8 men 21—25 år i SLB:s tab. 29 och att fjärde gruppen börjar med 25 år i tab. 8 men med 26 år i SLB:s tab. 29. De jämförda siffrorna ha sammanställts sålunda:

Alders- år	Tab. 8 %	SLB %
15—17	15	23
18—20	22	25
21—24 (25)	16	22
25 (26)—39	13	16
40— ω	8	9

Tab. 7. Under perioden $1/1$ 1921— $31/12$ 1940 första gången för straffregisterbrott dömda personer, fördelade efter kyrkobokföringsort vid tiden för de olika brottsfallen under samma period.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Kyrkobok- föringsort	1:a brottsfallet		1:a återfallet		2:a återfallet		3:e återfallet		4:e återfallet	
	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%
Landsbygd.....	6 871	48·5	729	35·3	228	32·1	95	29·0	51	32·5
Storstad	3 538	25·0	725	35·1	279	39·2	133	40·5	55	35·0
Annan stad	3 533	24·9	579	28·1	194	27·8	97	29·6	50	31·9
Okänd.....	230	1·6	31	1·5	10	1·4	3	0·9	1	0·6
Summa	14 172	100·0	2 064	100·0	711	100·0	328	100·0	157	100·0

Här återopade tab. 29 i SLB:s undersökning avser personer, som år 1929 första gången dömts till ansvar för straffregisterbrott, medan tab. 8 i föreliggande undersökning avser personer, som sålunda dömts under perioden 1921—1940. För båda dessa populationer gäller, såsom synes av tablån, att frekvensen av förstagångsrecidivism är jämförelsevis hög för dem som begått första brottet i åldern upp till eller till och med 25 år och störst för förstagångsbrottslingar i åldern 18—20 år. Att genomsnittssiffrorna för perioden 1921—1940 (tab. 8) äro lägre än siffrorna för förstagångsbrottslingarna av år 1929 (SLB:s tab. 29) måste bero på, att sistnämnda siffror i högre grad än de förstnämnda influeras av den starka stegringen under 1930-talet av straffregisterbrottsligheten (se tablån ovan s. 7 samt t. ex.

Tab. 8. Återfallsbrottsligheten under perioden $1/1$ 1921— $31/12$ 1940 bland de under samma period första gången för straffregisterbrott dömda personerna, fördelade efter ålder vid första brottets begående.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Antalet fyllda år vid första brottets begående	1:a brottsfallet		1:a återfallet			2:a återfallet			3:e återfallet			4:e återfallet	
	Antal dömda	Under återfalls- risk genom- levda år	Antal dömda	I % av kol. 3	Under återfalls- risk genom- levda år	Antal dömda	I % av kol. 6	Under återfalls- risk genom- levda år	Antal dömda	I % av kol. 9	Under återfalls- risk genom- levda år	Antal dömda	I % av kol. 12
15—17	2 419	16 064	349	2·2	1 416	115	8·1	377	47	12·5	100	23	23·0
18—20	2 593	18 114	563	3·1	2 695	233	8·6	797	109	13·7	295	59	20·0
21—24	2 784	20 249	464	2·8	2 182	152	7·0	521	73	14·0	143	33	23·1
25—29	2 149	14 496	291	2·0	1 275	89	7·0	265	43	16·2	130	14	10·8
30—39	2 328	15 480	257	1·7	1 038	80	7·7	193	37	19·2	109	19	17·4
40—49	1 175	8 036	91	1·1	443	30	6·8	109	14	12·8	40	7	17·5
50—59	511	3 325	39	1·2	193	10	5·2	46	5	10·9	21	2	9·5
60— <i>ω</i>	213	1 467	10	0·7	43	2	4·7	2	—	—	—	—	—

Tab. 9. Under perioden $\frac{1}{1}$ 1921— $\frac{31}{12}$ 1940 första gången för straffregisterbrott dömda personer, fördelade efter ålder vid tiden för deras olika brottsfall under samma period.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Antalet fyllda år vid brottets begående	1:a brottsfallet		1:a återfallet		2:a återfallet		3:e återfallet		4:e återfallet	
	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%
15—17	2 419	17·1	71	3·4	3	0·4	—	—	—	—
18—20	2 593	18·3	355	17·2	57	8·0	8	2·4	4	2·5
21—24	2 784	19·6	549	26·6	194	27·3	80	24·4	28	17·9
25—29	2 149	15·2	442	21·4	199	28·0	95	29·0	51	32·5
30—39	2 328	16·4	414	20·0	183	25·7	100	30·5	49	31·2
40—49	1 175	8·3	154	7·5	46	6·5	29	8·8	18	11·5
50—59	511	3·6	59	2·9	23	3·2	14	4·3	4	2·5
60— ω	213	1·5	20	1·0	6	0·9	2	0·6	3	1·9
Summa	14 172	100·0	2 064	100·0	711	100·0	328	100·0	157	100·0

Tab. 10. Återfallsbrottsligheten under perioden $\frac{1}{1}$ 1921— $\frac{31}{12}$ 1940 bland de under samma period första gången för straffregisterbrott dömda personerna, fördelade efter nationalitet.

1	2	3	4	5
Nationalitet	1:a brottsfallet		1:a återfallet	
	Antal dömda	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 3
Svensk	13 928	95 818	2 030	2·1
Utländsk	244	1 897	34	1·8

Tab. 11. Återfallsbrottsligheten under perioden $\frac{1}{1}$ 1921— $\frac{31}{12}$ 1940 bland de under samma period första gången för straffregisterbrott dömda personerna, fördelade efter bildningsgrad.

1	2	3	4	5
Bildningsgrad	1:a brottsfallet		1:a återfallet	
	Antal dömda	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 3
Högre	660	4 453	63	1·4
Vanlig folkskola.....	13 225	91 003	1 962	2·2

Tab. 12. Under perioden $\frac{1}{1}$ 1921— $\frac{31}{12}$ 1940 första gången för straffregisterbrott dömda personer, fördelade efter yrke vid tiden för de olika brottsfallen under samma period.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yrken ¹	1:a brottsfallet		1:a återfallet		2:a återfallet		3:e återfallet		4:a återfallet	
	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%
<i>Socialklass 1.</i>										
Godsägare m. fl.....	69	0·5	4	0·2	—	—	—	—	—	—
Högre förv.-personal..	65	0·5	5	0·2	2	0·3	—	—	—	—
Tj.-män av högre grad	87	0·6	3	0·2	—	—	—	—	—	—
Övriga	132	0·9	6	0·3	—	—	—	—	—	—
Summa	353	2·5	18	0·9	2	0·3	—	—	—	—
<i>Socialklass 2.</i>										
Hemmansägare m. fl..	395	2·8	11	0·5	2	0·3	1	0·3	—	—
Hantverkare	277	2·0	28	1·4	5	0·7	2	0·6	1	0·6
Handlande (mindre) ..	532	3·7	77	3·7	25	3·5	9	2·8	1	0·6
Handelsbiträden m. fl.	879	6·2	154	7·5	54	7·6	25	7·6	9	5·8
Tj.-män av lägre grad.	156	1·1	3	0·1	—	—	1	0·3	—	—
Övriga	611	4·3	49	2·4	15	2·1	5	1·5	1	0·6
Summa	2 850	20·1	322	15·6	101	14·2	43	13·1	12	7·6
<i>Socialklass 3.</i>										
Rättare m. fl.....	1 553	11·0	168	8·1	53	7·4	23	7·0	7	4·5
Arbetare m. fl.	6 014	42·4	1 033	50·1	367	51·6	154	47·0	88	56·0
Tj.-män av lägre grad	138	1·0	10	0·5	2	0·3	—	—	—	—
Militärt manskap	559	3·9	77	3·7	9	1·3	2	0·6	1	0·6
Sjömän och fiskare...	567	4·0	150	7·3	54	7·6	26	7·9	18	11·5
Betjänter m. fl.	830	5·9	74	3·6	23	3·2	13	4·0	2	1·3
Övriga	969	6·8	87	4·2	24	3·4	7	2·1	2	1·3
Summa	10 630	75·0	1 599	77·5	532	74·8	225	68·6	118	75·2
<i>Socialklass 4 (vagabonder m. fl.).....</i>	169	1·2	114	5·5	73	10·3	60	18·3	27	17·2
<i>Okända</i>	170	1·2	11	0·5	3	0·4	—	—	—	—
Summa	14 172	100·0	2 064	100·0	711	100·0	328	100·0	157	100·0

¹ Se bilaga 3.

O. Grönlund, Bidrag till svensk kriminalstatistik under 1900-talet, i Statsvetenskaplig tidskrift 1945 s. 144).

Sambandet mellan åldern vid första brottet och återfallsfrekvensen är för andra och följande återfallen helt naturligt mindre utpräglat.

För samtliga redovisade brottsfall gäller, såsom framgår av tab. 9, att mellan 80 och 90 % av dem begåtts före fyllda 40 år.

Nationalitet. Den jämförelse mellan svenska och utländska första-gångsbrottslingar som gjorts i tab. 10 och som resulterat i ett lägre återfallstal för utlänningarna kan uppenbarligen icke tagas såsom avgörande be-

vis för att svenskar skulle vara mera benägna för recidivism än utlänningar i allmänhet.

Religion. Endast 36 av de observerade personerna ha redovisats såsom hörande till annan trosbekännelse än kristen sådan. Att göra de lämnade uppgifterna om nämnda 36 personer till föremål för statistisk bearbetning har ansetts meningslöst.

Bildningsgrad. Materialet utvisar lägre återfallsfrekvens bland förstagångsbrottslingarna med högre bildningsgrad än bland förstagångsbrottslingarna med blott vanlig folkskolebildning. Se *tab. 11*.

Yrke. I *tab. 12* ha sammanställts primärmaterialets uppgifter om yrke. Grupperingen efter yrke och den efter yrket bestämda socialklassen är densamma som användes i den officiella kriminalstatistiken (se statistiska centralbyråns berättelse om brottsligheten år 1940 s. 30*). Helt naturligt sig den starka stegringen med stigande återfallsgrad i procenttalen för den fjärde socialklassen omfattande vagabonder, bettlare, lösaktiga kvinnor med flera utövare av s. k. negativa yrken.

Särskilda omständigheter vid brottet. Uppgifter om vad här kallas särskilda omständigheter vid brottet förekomma jämförelsevis sällan i de för rättsstatistiken avsedda straffregisterutdragen (se kol. 4, 7, 10, 13 och 16 i *tab. 13*). I de flesta av de förekommande fallen har det varit fråga om rusigt tillstånd; påtagligt är att första brottet relativt oftare än återfallen begåtts i sådant tillstånd. Nödstilld belägenhet synes tvärtom relativt oftare ha förelegat vid återfall än vid ett första brott.

Brottens beskaffenhet. Vid fördelning efter brottets beskaffenhet har för fall av brottskonkurrens hänsyn tagits till samtliga brott, således ej blott till huvudbrottet (det svåraste brottet). En och samma person har därför ofta måst räknas vid olika brottsgrupper i tabellerna.

Tab. 14 utvisar utvecklingen i återfallshänseende för grupper av personer, bestämda efter första straffregisterbrottets art. Siffrorna för fjärde brottsgruppen, omfattande trafikförbrytelser, kunna icke jämföras med siffrorna för övriga brottsgrupper, enär de genomsnittliga risktiderna för dem på ett undantag när äro relativt korta; detta beror i sin ordning på att trafikförbrytelseerna först från mitten av 1930-talet föranledde registrering i straffregistret i någon större utsträckning.

Genom omräkning av siffrorna i *tab. 14* på sätt ovan under rubriken »ålder» beskrivits finner man, att omkring 48 % av lösdryvorna återfalla inom 7 år i något slag av brott. Motsvarande siffror äro för spritförbrytare 24, för tjuvar 17, för förfalskare, förskringrare, bedragare och dylika 13, för sedlighetsförbrytare 5 och för andra brottslingar 12 %. Att omräkningen gjorts för 7 år beror på att den genomsnittliga risktiden för första återfallet är ungefär så lång för var och en av de anförda brottslingsgrupperna. I SLB:s undersökning (s. 372) har grupperingen efter brott skett delvis på annat sätt än här. Emellertid kan nämnas, att »sammanlagda återfallsrisken» för 7 observationsår där angivits till 23 % för tjuvar, 15 % för förfalskare, förskringrare, bedragare och dylika samt 5 % för sedlighetsförbrytare, allt avseende förstagångsförbrytare år 1929.

Tab. 14. Återfallsbrottligheten under perioden 1/1 1921—31/12 1940 bland de under samma period första gången för straffregisterbrott dömda personerna, fördelade efter första brottets beskaffenhet.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Första brottets beskaffenhet ¹	1:a brottsfallet		1:a återfallet		2:a återfallet		2:a återfallet		3:e återfallet		4:e återfallet		
	Antal dömda	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 3	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 6	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 9	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 12
Tjuvnadsbrott	6 702	47 438	1 144	2·4	4 925	421	8·5	1 318	193	14·6	446	104	23·3
Förfalskn., bedrägeri, förskring o. dyl.	2 695	18 038	348	1·9	1 414	102	7·2	269	43	16·0	75	20	26·7
Våldtäkts- och otukttsbrott.....	495	3 892	26	0·7	107	7	6·5	11	4	36·4	18	—	—
Brott mot trafikförfattningar.....	1 415	4 120	94	2·3	180	6	3·3	14	2	14·3	1	1	100·0
» » spritdrycksförfattningar	547	3 541	120	3·4	547	36	6·6	109	14	12·8	42	4	9·5
Lösdriveri	279	1 867	127	6·8	576	78	13·5	351	45	12·8	117	24	20·5
Annat.....	3 119	23 744	412	1·7	2 382	129	5·4	457	60	13·1	203	19	9·4

¹ Se bilaga 3.

¹ Se bilaga 3.

Tab. 15. Under perioden 1/1 1921—31/12 1940 första gången för straffregisterbrott dömda personer, fördelade efter beskaffenheten av deras olika brottsfall under samma period.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
B r o t t s g r u p p e r	1:a brottsfallet		1:a återfallet		2:a återfallet		3:e återfallet		4:e återfallet	
	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%
Tjuvnadsbrott.....	6 702	47·3	966	46·8	329	46·3	128	39·0	68	43·3
Förfalskning, bedrägeri, förskingring o. dyl.	2 695	19·0	395	19·2	116	16·3	55	16·8	29	18·5
Våldtäkts- och otukttsbrott.....	495	3·5	22	1·1	3	0·4	—	—	3	1·9
Brott mot trafikförfattningar	1 415	10·0	157	7·6	31	4·4	10	3·1	4	2·5
» » spritdrycksförfattningar	547	3·8	141	6·8	54	7·6	29	8·8	14	8·9
Lösdriveri	279	2·0	190	9·2	117	16·4	87	26·5	38	24·2
Annat.....	3 119	22·0	438	21·2	149	21·0	59	18·0	29	18·5
Fall av konkurrens mellan två el. fl. olika grupper	990	7·0	223	10·8	77	10·8	37	11·3	24	15·8
Summa	16 242	114·6	2 532	122·7	876	123·2	405	123·5	209	133·1
Efter avdrag av dubbelräknade	14 172	100·0	2 064	100·0	711	100·0	328	100·0	157	100·0

För andra återfallet bliva efter omräkning av siffrorna i tab. 14 frekvenstalen för tjuvarna 34, för förfalskarna etc. 29, för sedlighetsförbrytarna 26, för spritförbrytarna likaledes 26, för lösdrivarna 54 och för övriga brottslingar 22 %. Dessa tal avse en risktid av 4 år och äro därför visserligen jämförbara inbördes men icke helt med frekvenstalen för första återfallet; de ge dock vid handen en mycket stark stegring i återfallsprocenten från första till andra återfallet. Därest man även för andra återfallet kunnat räkna med 7 års risktid skulle ifrågavarande procenttal blivit ännu högre än de ovan angivna.

I stort sett gäller för de olika brottsgrupperna, att återfallsfrekvensen ytterligare ökats i de högre återfallsgraderna.

Om de observerade personernas fördelning efter arten av deras olika brottsfall lämnar tab. 15 upplysning. Anmärkningsvärd är ökningen, med stigande ordningsnummer för brottsfallen, av procenttalen för lösdriveri och spritförbrytelser.

Ursprungligen avsågs att, enligt samma metod som här i övrigt kommit till användning för bestämmandet av återfallsfrekvensen, redovisa i vad mån återfall ägt rum i brott av ett och samma slag eller tillhörande en och samma grupp. Så har emellertid icke kunnat ske inom den för föreliggande undersökning fastställda kostnadsramen. För att likväl i någon mån belysa, i vilken utsträckning likhet med hänsyn till brottens beskaffenhet förelegat mellan föregående och efterföljande brottsfall, har i tab. 16 för varje återfall redovisats huru många av recidivisterna som dömts för samma slags brott som närmast föregående gång. Det är sålunda här fråga om en »tillbakablickande» återfallsstatistik av den typ som framlägges i statistiska centralbyråns berättelser om brottsligheten i riket (se t. ex. Brottsligheten år 1944 s. 26 f.). Procenttalen i tabellen, vilka äro särskilt höga för tjuvnadsbrotten, äro av intresse såsom utvisande de olika recidivistgruppernas rekrytering med personer, som en eller flera gånger förut varit straffade för brott av det slag som vid återfallet är i fråga, men de ge icke någon upplysning om benägenheten att återfalla i brott av ett och samma slag.

Efter mönstret av den i SLB:s undersökning s. 357 ff. verkställda kalkylen har vidare med stöd av procenttalen i tab. 15 kol. 3 samt de absoluta talen i tab. 14 kol. 4 och tab. 16 kol. 3 gjorts en jämförelse mellan verkliga antalet återfall i samma slags brott för personer, som förut dömts 1 gång, och det antal återfall i samma slags brott som skulle inträffat, om den procentuella fördelningen på de olika brottstyperna av återfallen efter ett visst slag av förstagångsbrott varit densamma som fördelningen på de olika brottstyperna av samtliga förstagångsbrott. Enligt denna jämförelse skulle för de personer vars första straffregisterbrott varit tjuvnad och som sedermera recidiverat, återfallet ha utgjorts av tjuvnad i 1.4 gånger större utsträckning än den vari tjuvnad förekommit bland förstagångsbrottslingarna. Mot talet 1.4 för tjuvnadsbrott svara talen 2.7 för förfalskning, bedrägeri, förskingning m. m., 3.3 för våldtäkts- och otukts-

Tab. 16. Under perioden 1/1 1921—31/12 1940 första gången för straffregisterbrott dömda personer, redovisade efter arten av de brottsfall för vilka de under samma period dömts.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Brottsgrupper ¹	1:a återfallet			2:a återfallet			3:e återfallet			4:e återfallet		
	Antal dömda	Därav för brott av samma art som föregående		Antal dömda	Därav för brott av samma art som föregående		Antal dömda	Därav för brott av samma art som föregående		Antal dömda	Därav för brott av samma art som föregående	
		Antal	I % av kol. 2		Antal	I % av kol. 5		Antal	I % av kol. 8		Antal	I % av kol. 11
	Tjuvnadsbrott.....	966	746	77.2	329	240	72.9	128	97	75.8	68	44
Förfalskning, bedrägeri, förskingring o. dyl.	395	181	45.8	116	63	54.3	55	25	45.5	29	16	55.2
Våldtäkts- och otukt brott	22	3	13.6	3	—	—	—	—	—	3	—	—
Brott mot trafikförfattningar	157	50	31.8	31	3	9.7	10	—	—	4	1	25.0
» » spritdrycksförfattningar ...	141	80	56.7	54	31	57.4	29	20	69.0	14	10	71.4
Lösdriveri	190	99	52.1	117	77	65.8	87	54	62.1	38	28	73.7
Annat	438	227	51.8	149	65	43.6	59	28	47.5	29	13	44.8

¹ Se bilaga 3.

¹ Se bilaga 3.

Tab. 17. Återfallsbrottligheten under perioden 1/1 1921—31/12 1940 bland de under samma period första gången för straff-
registerbrott dömda personerna, fördelade efter det för första brottsfallet ådömda huvudstraffet.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	3:e återfallet			4:e återfallet		13	14
Huvudstraff för första brottsfallet	1:a brottsfallet		1:a återfallet			2:a återfallet			3:e återfallet			4:e återfallet		Antal dömda	I % av kol. 12
	Antal dömda	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 3	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 6	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 9	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 12		
Straffarbete.															
< 6 mån.	4 009	29 240	727	2·5	3 227	266	8·2	874	123	14·1	292	67	22·9		
6 mån. intill 1 år	738	5 037	147	2·9	561	59	10·5	157	31	19·7	77	12	15·6		
1 år > 4 >	560	3 949	63	1·6	241	22	9·1	38	10	26·3	26	4	15·4		
4 > och däröver	112	648	5	0·8	28	2	7·1	—	—	—	—	—	—		
Samtliga	5 419	38 905	942	2·4	4 056	349	8·6	1 066	164	15·4	395	83	21·0		
Fängelse.															
< 6 mån.	5 724	36 398	703	1·9	3 454	194	5·6	682	81	11·9	250	30	12·0		
6 mån. intill 1 år	230	1 675	22	1·3	84	7	8·3	12	2	16·7	1	1	100·0		
1 år och däröver	18	132	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Samtliga	5 972	38 201	725	1·9	3 535	201	5·7	694	83	12·0	251	31	12·4		
Böter	2 499	18 620	276	1·5	1 156	87	7·5	221	38	17·2	87	20	23·0		
Tvångsarbete	267	1 824	121	6·6	562	74	13·2	336	43	12·8	105	23	21·9		
Annat	15	145	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Samtliga	14 172	97 723	2 064	2·1	9 315	711	7·6	2 317	328	14·2	836	157	18·8		

Tab. 18. Under perioden $\frac{1}{1}$ 1921— $\frac{31}{12}$ 1940 första gången för straffregisterbrott dömda personer. fördelade efter huvudstraff för deras olika brottsfall under samma period.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Huvudstraff	1:a brottsfallet		1:a återfallet		2:a återfallet		3:e återfallet		4:e återfallet	
	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%
<i>Straffarbete.</i>										
< 6 mån.	4 009	28·3	562	27·2	155	21·8	57	17·4	19	12·1
6 mån. intill 1 år ...	788	5·2	253	12·3	101	14·2	46	14·0	34	21·7
1 år » 4 »	560	4·0	121	5·9	93	13·1	49	15·0	27	17·2
4 » och däröver	112	0·8	9	0·4	5	0·7	3	0·9	1	0·6
Summa	5 419	38·3	945	45·8	354	49·8	155	47·3	81	51·6
<i>Fängelse.</i>										
< 6 mån.	5 724	40·4	694	33·4	202	28·4	80	24·4	30	19·1
6 mån. intill 1 år ...	230	1·6	39	1·9	14	2·0	3	0·9	6	3·8
1 år och däröver	18	0·1	5	0·3	3	0·4	1	0·3	—	—
Summa	5 972	42·1	738	35·8	219	30·8	84	25·6	36	22·9
<i>Böter</i>	2 499	17·6	197	9·5	25	3·5	4	1·2	3	1·9
<i>Tvångsarbete</i>	267	1·9	184	8·9	113	15·9	85	25·9	37	23·6
<i>Annat</i>	15	0·1	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	14 172	100·0	2 064	100·0	711	100·0	328	100·0	157	100·0

brott, 5·3 för brott mot trafikförfattningar, 17·3 för brott mot spritdrycksförfattningar, 4·0 för lösdriveri samt 2·5 för andra brott, tagna över ett. — Olikheter i fråga om de observerande populationernas avgränsning samt de dömdas gruppering efter brottstyp medföra, att de nu redovisade siffrorna icke äro jämförbara med de resultat vartill SLB på denna punkt kommit. En överensstämmelse kan dock konstateras så till vida att båda utredningarna ge vid handen en mer eller mindre stark tendens hos recidivisterna till specialisering på viss brottstyp.

Straffens beskaffenhet. Den indelning efter det för första brottsfallet ådömda straffet som genomförts i *tab. 17* kan sägas i huvudsak innebära även en indelning efter första brottets svårhetsgrad. I tabellen har åtskillnad icke gjorts mellan ovillkorligt och villkorligt ådömda straff.

För en genomsnittlig risktid av 7 år gäller, att återfallsfrekvensen räknad i procent av antalet återfallskapabla individer (=7 gånger procenttalen i kol. 5 av tabellen) var 46, 17, 13 och 11 % för dem vilkas första straffregisterstraff var respektive tvångsarbete, straffarbete, fängelse och böter. Sämst ställda i återfallshänseende, näst tvångsarbetarna, voro de som dömts till straffarbete i 6 månader intill 1 år och därefter kommo i ordning de till straffarbete respektive fängelse i mindre än 6 månader dömda.

Tab. 19. Återfallsbrottsligheten under perioden $\frac{1}{1}$ 1921— $\frac{31}{12}$ 1940 bland de under samma period för första straffregisterbrottet till straffarbete i högst 6 månader eller fängelse i högst 1 år dömda personerna, fördelade eftersom straffet ådömts ovillkorligt eller villkorligt.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Straff för 1:a brottsfallet	1:a brottsfallet	1:a återfallet			2:a återfallet			3:e återfallet			4:e återfallet		
	Antal dömda	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 3	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 6	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 9	Under återfallsrisk genomlevda år	Antal dömda	I % av kol. 12
<i>Straffarbete i högst 6 månader.</i>													
Ovillkorligt	1 157	8 725	307	3·5	1 472	140	9·5	461	70	15·2	173	37	21·4
Villkorligt	3 226	22 976	473	2·1	1 968	145	7·4	473	62	13·1	137	35	25·5
<i>Fängelse i högst 1 år.</i>													
Ovillkorligt	3 534	21 790	520	2·4	2 741	141	5·1	511	59	11·5	208	22	10·6
Villkorligt	2 432	16 346	205	1·3	794	60	7·6	180	24	3·3	42	9	21·4
<i>Samtliga.</i>													
Ovillkorligt	4 691	30 525	827	2·7	4 212	281	6·7	975	129	13·2	384	59	15·4
Villkorligt	5 658	39 315	678	1·7	2 765	205	7·4	653	86	13·2	178	44	24·7
Därav:													
med övervakn.	4 227	27 734	576	2·1	2 266	173	7·6	510	71	13·9	143	38	26·6
utan "	1 431	11 558	102	0·9	496	32	6·5	140	15	10·7	37	6	16·2

Av tab. 18, i vilken för varje brottsfall de dömda fördelats efter ådömt straff, utan åtskillnad mellan ovillkorliga och villkorliga domar, framgår att tvångsarbete och straffarbete förekomma relativt allt oftare med stigande ordningsnummer för brottsfallet. Vad straffarbete beträffar, kommer ökningen på strafftiderna från och med 6 månader intill 4 år.

Skillnaden mellan ovillkorligt och villkorligt dömda beträffande återfallsfrekvensen belyses av tab. 19, varest de för första straffregisterbrottet till straffarbete i högst 6 månader eller fängelse i högst 1 år dömda personerna fördelats eftersom straffet ådömts ovillkorligt eller villkorligt. Beträffande de ovillkorligt dömda är det sålunda här fråga endast om dem som dömts till frihetsstraff på sådan tid att villkorlig dom varit möjlig, om förutsättningarna i övrigt härför förelegat.

För en genomsnittlig risktid av 7 år var återfallsfrekvensen räknad i procent av antalet återfallskapabla individer (= 7 gånger procenttalen i kol. 5 av tabellen) beträffande samtliga ovillkorligt dömda 19 och beträffande samtliga villkorligt dömda 12. Motsvarande siffra är för de villkorligt dömda, som varit föremål för övervakning, 15 och för de villkorligt dömda, som ej övervakats, 6; för de till straffarbete ovillkorligt dömda 25 och för de till straffarbete villkorligt dömda 15; för de till fängelse ovillkorligt dömda 17 och för de till fängelse villkorligt dömda 9.

Medan tab. 19 innehåller uppgifter om *bland annat* dem som för sitt

Tab. 20. Förverkandefrekvensen under perioden $\frac{1}{1}$ 1921— $\frac{31}{12}$ 1940 bland de under samma period villkorligt dömda personerna, fördelade efter det villkorligt ådömda straffets art.

1	2	3	4	5	6		7
Villkorligt ådömda straff	Hela antalet villkorliga domar	Antal under förverkanderisk genomlevda år	Antal genomlevda förverkanderiskperioder	Antal personer som på grund av brott förverkat den villkorliga domen	Kol. 5 i % av		
					kol. 3		kol. 4
Straffarbete	3 302	8 267	2 756	275	3·3		10·0
Därav med övervakning.	2 778	6 879	2 293	249	3·6		10·9
» utan »	524	1 387	462	26	1·9		5·6
Fängelse	2 439	6 185	2 062	98	1·6		4·8
Därav med övervakning.	1 551	3 840	1 280	71	1·8		5·5
» utan »	888	2 345	782	27	1·2		3·5
Förvandlingsfängelse	53	47	24	—	—		—
Därav med övervakning.	5	4	2	—	—		—
» utan »	48	43	22	—	—		—
Böter	565	559	559	7	1·3		1·3
Därav med övervakning.	299	295	295	5	1·7		1·7
» utan »	266	264	264	2	0·8		0·8
Samtliga straffarter	6 359	15 056	5 401	380	2·5		7·0
Därav med övervakning	4 633	11 018	3 870	325	2·9		8·4
» utan »	1 726	4 040	1 530	55	1·4		3·6

första straffregisterbrott dömts villkorligt till straffarbete eller vanligt fängelse, behandlas i tab. 20—22 *endast* villkorligt dömda men å andra sidan samtliga villkorliga domar under observationsperioden. Alla de tre sistnämnda tabellerna innehålla uppgifter om antalet personer, som på grund av brott förverkat villkorlig dom, och dessa personer ha specificerats i *tab. 20* efter det villkorligt ådömda straffets beskaffenhet, i *tab. 21* efter ålder

Tab. 21. Förverkandefrekvensen under perioden $\frac{1}{1}$ 1921— $\frac{31}{12}$ 1940 bland de under samma period villkorligt dömda personerna, fördelade efter ålder vid begåendet av det brott för vilket villkorig dom ådömts.

1	2	3	4	5
Antalet fyllda år vid begåendet av det brott för vilket villkorlig dom ådömts	Hela antalet villkorliga domar	Antal under förverkanderisk genomlevda år	Personer som på grund av brott förverkat den villkorliga domen	
			Antal	I % av kol. 3
15—17	1 688	3 860	83	2·2
18—20	1 332	3 101	121	3·9
21—24	1 110	2 721	72	2·6
25—29	807	1 959	49	2·5
30—39	811	1 969	40	2·0
40—49	362	869	11	1·3
50—59	158	371	3	0·8
60— ∞	91	199	1	0·5
Samtliga	6 359	15 056	380	2·5

Tab. 22. Under perioden $1/1$ 1921— $31/12$ 1940 villkorligt dömda personer, redovisade efter arten av de brott för vilka de dömts villkorligt.

1	2	3	4	5	6
Brott för vilka villkorlig dom meddelats ¹	Villkorligt dömda		Personer som på grund av brott förverkat den villkorliga domen		
	Antal	%	Antal dömda	Därav för brott av samma art som föregående	
				Antal	%
Tjuvnadsbrott.....	3 765	59·2	295	224	75·9
Förfalskning, bedrägeri, förskingring o. dyl.	1 428	22·5	84	49	58·3
Våldtäkts- och otuktsbrott.	287	4·5	3	1	33·3
Brott mot trafikförfattn. ..	218	3·4	9	5	55·6
» » spritdrycksförf. .	128	2·0	8	1	12·5
Annat.....	1 005	15·8	25	14	56·0

¹ Se bilaga 3.

vid begäendet av det brott varför villkorlig dom meddelats samt i tab. 22 efter beskaffenheten av brott varför villkorlig dom meddelats. I tab. 20 ha de personer som förverkat villkorlig dom satts i relation till dels antalet prövåår, dels antalet prövningsperioder, i tab. 21 ha endast förstnämnda relationer angivits. Tab. 22 slutligen visar i vilken utsträckning förverkandebrottet tillhört samma grupp som det brott varå följt villkorlig dom.

Av straffarterna visar straffarbete högsta och böter lägsta förverkandetalet, bortsett från förvandlingsstraff för böter vid vilket intet förverkande på grund av brott redovisats. De övervakade ha genomgående större förverkandeprocent än de ej övervakade. För samtliga villkorligt dömda, tagna över ett, utgör antalet förverkandefall i förhållande till antalet genomlevda prövoperioder 7 %. Enligt den officiella kriminalstatistiken var motsvarande förverkandeprocent för femårsperioderna 1926—1930, 1931—1935 samt 1936—1940 respektive 8·7, 8·8 och 10·5; för femårsperioden 1921—1925 finnes något sådant procenttal ej uträknat.

Vad angår fördelningen efter ålder vid begäendet av det brott varå följt villkorlig dom så framgår av tab. 21 att förverkandeprocenten är jämförelsevis stor för åldersklasserna upp till 40 år och störst för klassen 18—20 år.

De personer som dömts villkorligt för sedlighets-, trafik- eller spritförbrytelse äro jämförelsevis fåtaliga; se tab. 22. I en relativt stor del av det ringa antal fall vari dessa personer förverkat den villkorliga domen på grund av recidiv har emellertid det nya brottet varit av samma slag som det tidigare. Av samtliga villkorligt dömda voro 59·2 % dömda för tjuvnad; av dem som på grund av återfall i brott förverkat villkorvillkorlig dom för tjuvnad, voro 75·9 % dömda för samma slags brott.

»Inkubationstiden.» Med inkubationstid för ett återfall menas här den tid som förflutit från avslutandet av straffrättsreaktionen för det

Tab. 23. Den genomsnittliga inkubationstiden för återfall i straffregisterbrott under perioden $\frac{1}{1}$ 1921— $\frac{31}{12}$ 1940 bland de under samma period första gången för dylikt brott dömda personerna, fördelade efter beskaffenheten av det närmast före återfallet ådömda straffet.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Närmast före återfallet ådömda huvudstraff	1:a återfallet		2:a återfallet		3:e återfallet		4:e återfallet	
	Antal dömda	År	Antal dömda	År	Antal dömda	År	Antal dömda	År
<i>Straffarbete.</i>								
< 6 mån.	727	2·9	200	2·3	61	1·4	31	1·8
6 mån. intill 1 år.....	147	2·7	102	1·9	48	1·5	23	1·6
1 år , 4 ,	63	2·2	46	2·0	46	1·8	22	1·0
4 , och däröver.....	5	1·9	3	0·8	—	—	—	—
Samtliga	942	2·8	351	2·2	155	1·5	76	1·5
<i>Fängelse.</i>								
< 6 mån.	703	3·0	176	2·6	91	1·8	35	1·6
6 mån. intill 1 år.....	22	2·4	12	1·8	8	1·6	1	4·3
1 år och däröver.....	—	—	2	2·6	1	0·0	—	—
Samtliga	725	3·0	190	2·5	100	1·8	36	1·7
<i>Böter</i>	276	3·3	61	2·4	6	2·9	1	0·3
<i>Tvångsarbete</i>	121	1·4	109	1·2	67	1·7	44	1·1
Samtliga	2 064	2·9	711	2·1	328	1·7	157	1·4

närmast föregående brottsfallet och till återfallet eller med andra ord den tid varunder recidivisten stått under risk för återfallet.

Den genomsnittliga inkubationstiden var för vart och ett av första—fjärde återfallen respektive 2·9, 2·1, 1·7 och 1·4 år (se tab. 23). I vad mån den successiva minskningen kan bero på att personer med flera brottsfall, såsom a priori kan antagas, ha benägenhet att tidigare än personer med färre brottsfall ånyo begå brott, är ovisst. Siffrorna influeras nämligen i hög grad av den omständigheten att brottsfall med högre nummer i ordningsföljden i genomsnitt inträffa närmare observationstidens slut än brottsfall med lägre nummer. Vid jämförelse mellan inkubationstiderna för de i tab. 23 redovisade, efter närmast föregående straff bestämda grupperna av recidivister måste hänsyn tagas till sannolikheten av att slutdagen för straff å längre tid genomsnittligen infaller närmare observationsperiodens slut än slutdagen för straff å kortare tid.

Tab. 24 visar, huru för vart och ett av första—fjärde återfallen de dömda fördelas å olika inkubationstider. Att procentalen för de inkubationstider (0—1, 1—2 år) som ligga närmare det föregående brottsfallet ökas med stigande återfallsgrad står i överensstämmelse med vad nyss sagts om att brottsfall med högre nummer i ordningsföljden genomsnittligen inträffa närmare observationsperiodens slut än brottsfall med lägre nummer; för-

Tab. 24. Under perioden $^{1/1}$ 1921— $^{31/12}$ 1940 första gången för straffregisterbrott dömda personer, fördelade å olika inkubationstider för återfall i dylikt brott under samma period.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Inkubationstider	1:a återfallet		2:a återfallet		3:e återfallet		4:e återfallet	
	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%	Antal dömda	%
0— 1 år.....	766	37.1	321	45.1	180	54.9	94	59.9
1— 2 ».....	391	18.9	145	20.4	66	20.1	30	19.1
2— 3 ».....	228	11.1	74	10.4	31	9.4	13	8.3
3— 4 ».....	172	8.3	53	7.5	14	4.3	6	3.8
4— 6 ».....	223	10.8	59	8.3	19	5.8	10	6.4
6—10 ».....	186	9.0	47	6.6	16	4.9	3	1.9
> 10 ».....	98	4.8	12	1.7	2	0.6	1	0.6
Samtliga	2054	100.0	711	100.0	328	100.0	157	100.0

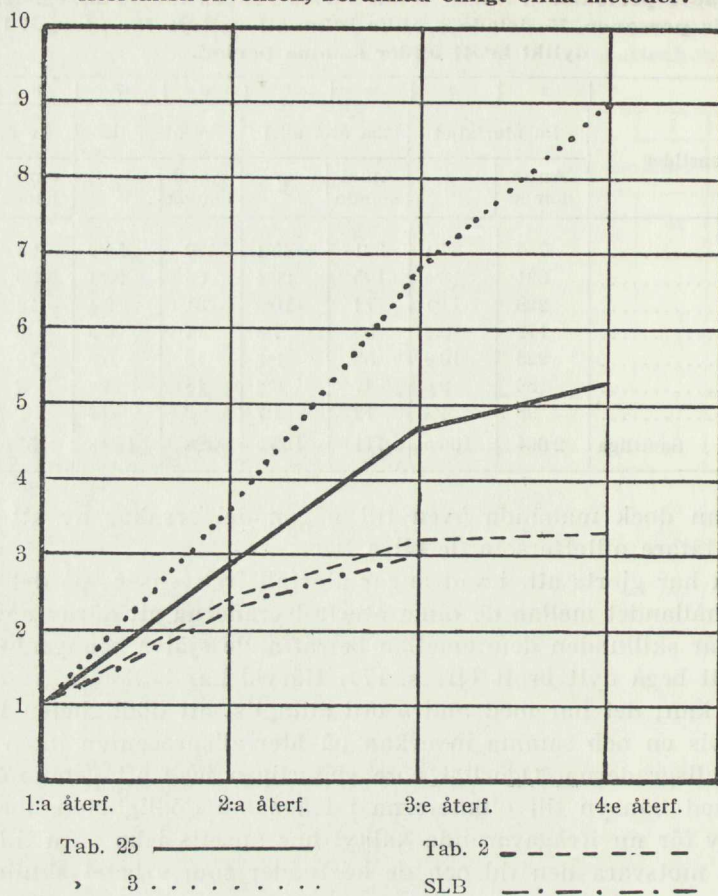
hållandet kan dock måhända även till någon del orsakas av att återfallen komma tätare allteftersom de bliva flera.

Ett försök har gjorts att, i vad angår återfallsfrekvensen, på det sätt bestämma förhållandet mellan de olika återfallsgraderna att därav något närmare framgår skillnaden dem emellan beträffande själva benägenheten hos de dömda att begå nytt brott (jfr s. 17). Härvid har bortsetts från dödlighetens inverkan; det har med andra ord antagits, att dödligheten har haft proportionsvis en och samma inverkan på återfallsprocenten inom de särskilda återfallsgraderna. Ogörligt vore visserligen icke att genomföra korrekationer med hänsyn till olikheterna i fråga om dödligheten, men betydelsen därav för nu ifrågavarande kalkyl har ansetts icke vara tillräckligt stor för att motsvara den tid och de kostnader som arbetet skulle taga i anspråk.

Tab. 25. Återfallsbrottsligheten (på 100 återfallskapabla individer) under perioden $^{1/1}$ 1921— $^{31/12}$ 1940 bland de under samma period första gången för straffregisterbrott dömda personerna, fördelade å olika inkubationstider för återfall i dylikt brott.

1	2	3	4	5	6	7	8
Inkubations-tider	1:a återfallet	2:a återfallet		3:e återfallet		4:e återfallet	
	Observervad %	Observervad %	Beräknad %	Observervad %	Beräknad %	Observervad %	Beräknad %
0— 1 år.....	5.4	15.6	15.6	25.3	25.3	28.7	28.7
1— 2 ».....	2.9	8.3	9.4	12.4	17.3	12.8	20.5
2— 3 ».....	1.8	4.6	6.1	6.7	12.3	6.4	15.1
3— 4 ».....	1.3	3.5	4.9	3.2	10.4	3.1	13.3
4— 6 ».....	1.8	4.0	6.6	4.5	15.1	5.4	19.7
6—10 ».....	1.5	3.3	5.9	4.0	15.0	1.7	20.9
> 10 ».....	0.8	0.9	3.4	0.5	9.2	0.6	13.8
Samtliga	14.6	34.4	41.9	46.1	68.2	47.9	77.1

Återfallsfrekvensen, beräknad enligt olika metoder.

Vid kalkylen har till en början med stöd av tab. 2 och 24 återfallsprocenten för varje inkubationstid uträknats med iakttagande av att de återfallskapblas antal för varje tidsintervall minskats med antalet av dem som därunder återfallit. De erhållna procenttalen redovisas i kol. 2, 3, 5 och 7 av tab. 25. Vid sidan av dessa omedelbart på observationer grundade tal ha i tabellerna intagits procenttal, som uträknats på enahanda sätt men under antagande dels att relationerna mellan antalet recidivister under olika inkubationstider äro för alla återfallsgrader lika med sagda relationer för första graden och dels att de observerade återfallsfrekvenserna för 0—1 inkubationsår icke behöva korrigeras för åstadkommande av jämförbarhet mellan återfallsgraderna. Ovan intagna diagram visar ökningen i återfallsfrekvensen från grad till grad, allteftersom man räknar enligt tab. 2, 3 eller 25 i föreliggande undersökning eller enligt tab. 28 och 38 i SLB:s undersökning. Alla de tre efter tabellerna i föreliggande undersökning dragna kurvorna visa starkare ökning i återfallsfrekvensen än kurvan enligt SLB.

Om man nu vill tolka den heldragna linjen i diagrammet såsom ett uttryck för ökningen från brottsfall till brottsfall i benägenheten att begå ytterligare brott, måste man dock göra en reservation med hänsyn till att miljöförhållandena efter de olika brottsfallen icke genomsnittligen varit inbördes likartade. Den under åren 1921—1940 fortskridande ökningen i brottsligheten över huvud torde måhända få anses *mera* bero på efter hand inträdande ändringar i de yttre samhällsförhållandena än på en försämring av folkkaraktären. Nyssnämnda ändringar inverka uppenbarligen starkare på dem som kommit under återfallsrisk senare under observationsperioden än på dem som utsatts för sådan risk under ett tidigare skede av densamma. Att t. ex. andragångsförbrytarna visa så mycket högre återfallsfrekvens än förstagångsförbrytarna måste sålunda åtminstone delvis tillskrivas den omständigheten att de förstnämndas riskperiod för tredje brottet genomsnittligen infallit senare än de sistnämndas riskperiod för andra brottet, och sålunda icke enbart en försämring av den subjektiva återhållsamheten i fråga om brottsliga handlingar.

Samhällsförhållandenas undan för undan skeende omgestaltning skapar, såsom nyss antytts, en svårighet vid analysen av de statistiska uppgifterna om återfall i brott och om brottsligheten över huvud. Denna svårighet framträder även om man låter de statistiska redogörelserna var för sig omfatta kortare tidsperioder än den här avsedda, t. ex. 5- eller 10-årsperioder; då gör den sig i varje fall gällande vid jämförelser mellan de olika perioderna. Förkortning av perioden medför dessutom den olägenheten att de statistiska resultaten icke kunna i samma utsträckning som vid användandet av längre perioder byggas på observationer av utvecklingen inom en och samma brottslighetsgeneration. Fördelen med den kortare redogörelseperioden är att den bättre än den längre tillgodoser aktualitetsintresset.

Bilaga 1.

Obs. Vid val mellan olika alternativ överstrykas de beteckningar, som icke överensstämma med verkliga förhållanden.

Registerakt nr:	Ar 19
	D. N:o
Domstol, från vilken uppgiften inkommit:	
Straffuppgift (A I.) — Uppgift om ådömt tvångsarbete (A II.) — Uppgift till straffreg. (B.)	
Man.	Kvinna.
Kyrkobokföringsort:	Utslagets { dag
Yrke eller befattning [uppg. 4 a) och 4 b)]:	n:r i dombok eller § i prot.
Födelseår, -månad och -dag:	Punkt 14 i uppg. Brott, för vilket den dömde sakfällts eller anledning till tvångsarb. samt tiden för brottets begående m. m.
Födelseort:	
Föräldrars yrke:	
Födelse { inom äkt. Civilstånd { Og. G.	Punkt 15 i uppg. Tillämpade lagrum, ådömt straff eller tvångsarb.:
utom äkt. Änk. Fr.	
Nationalitet:	Punkt 16 i uppg. Särskilda omständigheter:
Trosbekännelse:	Anmärkningar:
Bildningsgrad: Högre. Vanlig folkskolebildning { Läs o. skriva.	
	Läsa, ej skriva.
	Ej läsa, ej skriva.
Föregående straff/fällningar.	Närmast föregående straff/fällning.
Antal	Dagen för utslaget:
	Brottets natur:
	Ådömt straff:
Förut ådömt tvångsarbete.	Närmast föregående utslag.
Antal gånger	Anledningen till tvångsarbetet:
	Ådömt tvångsarbete:

Återfallsstatistik.

Trosb.: Nat.: Bildn.: F-ort.: F-tid.: lä Uä M Kv.
 Civilstånd: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
 Yrke: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
 Kyrkobokf.: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
 Särsk. omst.: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

..... domen. D nr: Tid för domen:; för brottet: Ålder: år.
 Brott etc.: Straff etc.: V Vö.

Inspärrad åren 1921—1925: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32:
 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: S:a år.

..... domen. D-nr: Tid för domen:; för brottet: Ålder: år.
 Brott etc.: Straff etc.: V Vö.

Inspärrad åren 1921—1925: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32:
 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: S:a år.

..... domen. D-nr: Tid för domen:; för brottet: Ålder: år.
 Brott etc.: Straff etc.: V Vö.

Inspärrad åren 1921—1925: 26: 27: 28: 29: 30: 31: 32:
 33: 34: 35: 36: 37: 38: 39: 40: S:a år.

Anvisningar för kartolinskrivningen.

1. Kartoliner utskrivs för 1/5 av samtliga de personer som under tiden 1/1 1921—31/12 1940 *första gången* dömts för straffregisterbrott (till dylika brott räknas här även lösdriveri o. d.).

2. Till den under punkt 1 angivna massan utväljas de personer vilkas registeraktnummer äro jämnt delbara med 5. Därest person med sådant nummer icke blivit slutgiltigt dömd för straffregisterbrott, förbigås akten, och kartolin utskrivs i stället för den bland de till straffregisterbrott slutligt dömda, som har närmast högre registeraktnummer, oavsett att detta icke är jämnt delbart med 5.

3. Vid utskrivandet av kartolinerna användes den i bilaga till dessa anvisningar förtecknade nomenklaturen i enlighet med nedan angivna regler.

4. *Trosbekännelse, nationalitet, bildningsgrad, födelseort, födelsetid, börd och kön* anges i enlighet med uppgifterna å straffregisterutdraget för den första domen.

5. *Civilstånd, yrke, kyrkobokföringsort och särskilda omständigheter* anges under 1, 2, 3 o. s. v. i enlighet med uppgifterna å straffregisterutdragen för resp. första, andra, tredje o. s. v. domen.

6. I utredningen tages hänsyn endast till *laga kraft ägande domar*, som meddelats under tiden 1/1 1921—31/12 1940.

7. Då brottet eller, vid brottskonkurrens, brotten begåtts under en tidrymd av flera på varandra följande dagar eller under skilda sådana tidrymder eller å olika icke på varandra följande dagar, antecknas den första dagen såsom tid för brottet. Lösdriveri får, i brist på andra uppgifter, anses begånget den dag då tvångsarbete därför ådömts i första instans.

Uppgiften rörande återfallets *inkubationstid* erhålles genom jämförelse mellan tiden för återfallsbrottets begående samt tiden för närmast föregående straffrättsreaktions fullbordan. I sistnämnda avseende märkes följande. *Bötesstraff* anses fullbordat samma dag det laga kraft ägande utslaget meddelats. Likaså räknas vid *villkorlig dom* »straffet verkställt» å dagen för det laga kraft ägande utslaget; dock skall för det fall att villkorligt medgivet anstånd med straffs verkställande förverkats annorledes än genom begående av nytt brott (återfall) straffet anses verkställt först å den dag som erhålles genom addition av strafftiden till dagen för meddelandet av det laga kraft ägande beslut varigenom anståndet förklarats förverkat resp., vid böter, å dagen för meddelandet av nämnda beslut. *Frihetsstraff* och *tvångsarbete* anses eljest verkställda å den dag som erhålles genom addition av den ådömda tiden till dagen för det laga kraft ägande utslaget. Hänsyn bör tagas till förekommande uppgifter om *avräkning av häktningstid* och *beviljad nåd*.

Såsom återfall räknas *ej*, att en för brott dömd person blir fälld för annat brott, som han begått före eller efter en tidigare dom men före fullbordad verkställighet av den genom denna dom bestämda straffrättsreaktionen, d. v. s. fall som omförmälas i SL 4:9 och 10 (enligt lydelsen före 1/1 1939) och i SL 4:3 (enligt nya lydelsen). Den genom den sista domen ålagda reaktionen skall anses till fullo verkställd å dag som erhålles genom addition till dagen för denna dom av den verkställighetstid som samma dag återstod.

8. Såsom *ålder vid brottets begående* antecknas antalet fyllda år den dag som enligt punkt 7 skall anses såsom tid för brottet.

9. Såsom *inspärningstid* räknas tiden mellan domen och verkställighetens fullbordan (jfr punkt 7).

Nomenklatur.

Trosb. (= trosbekännelse).

- 1 = kristen
- 2 = mosaisk
- 3 = annan

Nat. (= nationalitet).

- 1 = svensk
- 2 = annan

Bildn. (= bildningsgrad).

- 1 = högre
- 2 = vanlig folkskolebildning
- 3 = annan

F-ort (= födelseort).

- 1 = landsbygd
- 2 = storstad (Stockholm, Göteborg och Malmö)
- 3 = annan stad
- 4 = utrikes
- 5 = okänd

F-tid (= födelsestid).

Dag och månad anges såsom ett bråk med dagens ordningsnummer i täljaren och månadens ordningsnummer i nämnaren; endast de två sista siffrorna i året utsätts (t. ex. $\frac{3}{2}$ 01).

Börd.

Av de å kartolinen utsatta beteckningarna för angivande av börd — Iä = äktenskaplig och Uä = utomäktenskaplig — överkorsas (×) den ej tillämpliga.

Kön.

Av de å kartolinen utsatta beteckningarna för angivande av kön — M = manligt och Kv. = kvinnligt — överkorsas (×) den ej tillämpliga.

Civilstånd.

- 1 = ogift
- 2 = gift
- 3 = änklings eller änka
- 4 = fränskild

Yrke.

Under denna rubrik anges å kartolinen såväl socialklass (siffran före kolontecknet) som yrke (siffran efter kolontecknet).

- 1: 1 = godsägare, fabriköre, husägare, rentier m. fl.
- 1: 2 = högre förvaltningspersonal i enskild tjänst
- 1: 3 = tjänstemän av högre grad i allmän tjänst
- 1: 4 = övriga till klass 1
- 2: 1 = hemmansägare, arrendatorer m. fl.
- 2: 2 = hantverkare
- 2: 3 = handlande (mindre)
- 2: 4 = handelsbiträden, kontorister m. fl. i enskild tjänst
- 2: 5 = tjänstemän av lägre grad i allmän tjänst
- 2: 6 = övriga till klass 2
- 3: 1 = rättare, torpare, jordbruksarbetare m. fl.
- 3: 2 = arbetare och arbeterskor (utom i jordbruk)
- 3: 3 = tjänstemän av lägre grad i allmän tjänst (utom militärt manskap)
- 3: 4 = militärt manskap
- 3: 5 = sjömän och fiskare
- 3: 6 = betjänter, tjänarinnor, uppapperskor
- 3: 7 = övriga till klass 3
- 4: 1 = vagabonder, bettlare, lösaktiga kvinnor

Kyrkobokf. (= kyrkobokföringsort).

- 1 = landsbygd
- 2 = storstad (Stockholm, Göteborg, Malmö)
- 3 = annan stad
- 4 = okänd

Särskilda omst. (= särskilda omständigheter).

- 1 = nödställd belägenhet
- 2 = svår förolämpning
- 3 = rusigt tillstånd
- 4 = kronisk alkoholism
- 5 = kroppsligt lyte
- 6 = svag fattningsgåva

- 7 = lindrig sinnessjukdom
- 8 = fallandesot
- 9 = annan sjukdom
- 10 = senilitet
- 11 = nödvärnsexcess
- 12 = psykiskt undermålig
- 13 = allmän klenhet
- 14 = av den misshandlade till vrede retad

.....domen.

Å den prickade linjen anges med siffror (1, 2, 3 o. s. v.) antalet gånger personen varit dömd, med inräknande däri av den dom redovisningen avser.

D-nr (= det i högra, övre hörnet av straffregisterutdraget angivna diarienumret).

Anges såsom ett bråk med numret i täljaren och årtalets två sista siffror i nämnaren (t. ex. 531/31).

Tid för domen.

Dag och månad anges såsom ett bråk med dagens ordningsnummer i täljaren och månadens ordningsnummer i nämnaren; endast de två sista siffrorna i årtalet utsätts (t. ex. $\frac{4}{5}$ 28).

Tid för brottet.

Anges dels på samma sätt som tiden för domen (se närmast föregående rubrik), dels med en siffra inom parentes för att beteckna återfallets »inkubationstid», varvid

- (1) = t. o. m. 1 år
- (2) = över 1 t. o. m. 2 år
- (3) = » 2 » 3 »
- (4) = » 3 » 4 »
- (5) = » 4 » 6 »
- (6) = » 6 » 10 »
- (7) = över 10 år

Ålder:år (= antal fyllda år vid brottets begående).

Anges med siffror.

Brott etc.

- 1 = tjuvnadsbrott: snatteri, stöld, rån, rån-försök (GSL 20 kap. samt 21 kap., utom 10 § om utpressning, samt Sfk102—108 §§)
- 2 = förfalskning, eldsåttande och åstadkommande av sjöskada i sviklig avsikt,

utpressning, bedrägeri, förskingring, trolöshet mot huvudman, konkursförbrytelse (GSL 12 kap., 19 kap. 4 och 8 §§, 21 kap. 10 §, 22 och 23 kap., 25 kap. 11 och 12 §§ samt Sfk 101, 107 och 115 §§)

3 = våldtäkts- och otuktsbrott (GSL 15 kap. 12—15 a §§, 18 kap. 1—10 §§)

4 = brott mot trafikförfattningar (rattfylleri m. m.)

5 = brott mot spritdrycksförfattningar

6 = lösdriveri (inkl. tredska enligt fattigvårdslagen 75 §)

7 = annat

Straff etc.

1: 1 = straffarbete intill 6 mån.

1: 2 = » fr. o. m. 6 mån. intill 1 år

1: 3 = » » 1 år intill 4 år

1: 4 = » på bestämd tid fr. o. m. 4 år

1: 5 = » på livstid

2: 1 = fängelse intill 6 mån.

2: 2 = » fr. o. m. 6 mån. intill 1 år

2: 3 = » » 1 år

3 = ungdomsfängelse

4 = tvångsuppfostran

5 = förvaring i anstalt för förminskat tillräkneliga förbrytare

6 = internering i anstalt för återfallsförbrytare

7 = tvångsarbete

8 = böter

9 = avsättning

10 = suspension (= mistning på viss tid av ämbete eller tjänst)

11 = påföljd enligt 2: 19 (motsvarande den enligt äldre rätt förekommande påföljden förlust av medborgerligt förtroende eller s. k. vanföreljd)

12 = ovärdighet att i rikets tjänst nyttjas

13 = disciplinstraff

14 = förverkande på grund av brott, begånget under prövotiden, av villkorligt medgivet anstånd med straff.

Förverkande annorledes än genom brott, begånget under prövotiden, av anstånd, som under 14 sägs, markeras genom att ordet »förv.» fogas till sifferbeteckningen för det straff, i fråga om vilket anståndet förverkats.

Villkorlig dom.

Av de å kartolinen utsatta beteckningarna för angivande av villkorlig dom — V = villkorlig dom utan övervakning och Vö = villkorlig dom med övervakning — överkorsas (x) den eller de ej tillämpliga.

Inspärrningstiden.

Denna tid upptages endast i sin helhet under »S:a år» och anges därvid i hela och tiondels år. Fördelning på de olika å kartolinen utsatta tidsperioderna (1921—1925, 1926, etc.) erfordras icke för förevarande undersökning.

1. The first of these is the fact that the Government has not yet decided whether it will accept the offer of the United States to purchase the Alaska Pipeline. This is a very important decision, and it is one that the Government must make soon.	2. The second of these is the fact that the Government has not yet decided whether it will accept the offer of the United States to purchase the Alaska Pipeline. This is a very important decision, and it is one that the Government must make soon.
---	--

56. Utredning angående organisationen av den finska församlingen i Stockholm samt de tyska församlingarna i Stockholm och Göteborg m. m. Av E. Schalling. Idun. 143 s. E.
57. Elkraftutredningens redogörelse nr 2: 13—14. Redogörelse för detalldistributörerna samt deras råkraftkostnader och priser vid distribution av elektrisk kraft. Hallands län samt Göteborgs och Bohus län. Beckman. 67 s. K.
58. Betänkande angående reglering av anställningsförhållandena för viss civil personal inom statsförvaltningen. Del 2. Personal med teknisk utbildning m. fl. Beckman. 82 s. Fl.
59. Betänkande med förslag angående forsknings- och försöksverksamheten samt undervisningen på mejeriaringens område m. m. Beckman. (2) 205 s. Jo.
60. Förslag till tryckfrihetsförordning. Norstedt. iv. 314 s. Ju.
61. Statens sjukhusutredning av år 1943. Betänkande 2 angående den lasarettanslutna B-sjukvården jämte anstaltsvården av kroniskt sjuka. Beckman. 120 s. I.
62. Fiskeredskapsförsäkring. Betänkande avgivet av fiskeredskapsförsäkringsutredningen. Am, Lundquist. 69 s. Jo.
63. Betänkande med förslag till byggande av fiskehamnar. Beckman. 276 s. K.
64. Betänkande och förslag rörande dövtumsundervisningen. Idun. 340 s. E.
65. Arbetstidsutredningens betänkande. Del 1. Arbetare under jord i gruva och stenbrott. Idun. 60 s. S.
66. De medicinska högskolornas organisationskommitté. 2. Organisatoriska åtgärder till främjande av medicinsk forskning. Idun. 126 s. E.
67. Betänkande med förslag angående utbyggnad av lantbruks-, skogs- och veterinärhögskolorna. Idun. 324 s. Jo.
68. Betänkande med utredning och förslag angående utbildningen av lantmätare och lantbruksingenjörer. Beckman. 243 s. E.
69. 1946 års hjälp- och särklassläraurutredning. Utbildning av lärare för utvecklingshämmande och svårfostrade barn jämte förslag till inrättande av ett statens specialläraarinstitut. Katalog och Tidskriftstryck. 130 s. I.
70. Betänkande angående ett rikssjukhus i Norrland (»Norrlandssjukhuset»). Katalog och Tidskriftstryck. 233 s. I.
71. Återfall i brott åren 1921—1940. En statistisk undersökning av S. Groth. Norstedt. 45 s. Ju.

Anm. Om särskild tryckort ej anges, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med fetstil utgöra begynnelsebokstäverna till det departement, under vilket utredningen avgivits, t. ex. E. = ecklesiastikdepartementet Jo. = jordbruksdepartementet.

Statens offentliga utredningar 1947

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättsskipning. Fångvård.

Förslag till konvention mellan Sverige, Danmark och Norge om erkännande och verkställighet av domar i brottmål m. m. [16]
Lagberedningens förslag till jordabalk. 1. [38]
Betänkande med förslag om upphävande av äldre giftermålsbalken. [43]
Förslag till tryckfrihetsförordning. [60]
Återfall i brott åren 1921—1940. [71]

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

Betänkande med utredning rörande riksräkenskapsverkets organisation. [13]
1945 års lönekommitté. 2. Betänkande med förslag till statens allmänna avlöningsreglemente m. m. [23]
Betänkande angående reglering av anställningsförhållandena för viss civil personal inom statsförvaltningea. Del 2. Personal med teknisk utbildning m. fl. [54]

Kommunalförvaltning.

Betänkande med förslag till lag om regionkommuner m. m. [30]
Kommunallagaskommitténs betänkande 1 med förslag ang. ändringar i kommunallagarnas bestämmelser om borgerlig primärkommuns kompetens och om kvalificerad majoritet. [53]

Statens och kommunernas finansväsen.

Politi.

Polisen och allmänheten. Betänkande med förslag till tjänstereglemente för polisväsendet. [45]

(Forts. å omslagets 4:e sida.)

Nationalekonomi och socialpolitik.

- Kollektiv tvätt. Betänkande med förslag att underlätta hushållens tvättarbete. [1]
- Kommitténs för partiellt arbetsföra betänkande. 2. Förslag ang. yrkesvägledning och yrkesutbildning för partiellt arbetsföra m. m. [18] 3. Utredningar och förslag ang. sysselsättnings- och arbetsterapi vid vissa sjukhus och vårdanstalter m. m. [44]
- Kompetensfordringar för statliga, vissa halvstatliga och kommunala tjänster samt sådana yrken och befattningar, för vilkas utövande kräves av statlig myndighet utfärdad behörighetsförklaring eller legitimation. [19]
- Socialvårdskommitténs betänkande. 15. Utredning och förslag ang. särskilda barnbidrag och bidragsförskott m. m. [21]
- Betänkande rörande ett centralt arbetsmarknadsorgan. [24]
- Slutbetänkande avgivet av bostadssociala utredningen. Del 2. Saneringen av stadssamhälleens bebyggelse. Organisationen av låne- och bidragsverksamheten för bostadsändamål. [26]
- Stuveriverksamheten i svenska hamnar. [28]
- Välfärdsanordningar för sjöfolk i hamn. [29]
- 1945 års skogshärbärgesutrednings betänkande. Del 1. Utredning rörande bostads- och levnadsförhållandena på hemmansskogarna med förslag till åtgärder för bostadsbeståndets komplettering och förbättrande. [37]
- Statsmakterna och folkhushållningen under den till följd av stormaktskriget 1939 inträdda krisen. Del 7. Tiden juli 1945—juni 1946. [41]
- Betänkande ang. familjeliv och hemarbete. [46]
- Arbetsutredningens betänkande. Del 1. Arbetare under jord i gruva och stenbrott. [65]
- Betänkande ang. ett rikssjukhus i Norrland (Norrlands-sjukhuset). [70]

Hälsö- och sjukvård.

- Statens sjukhusutrednings av år 1943 betänkande. 2. Den lasarettanslutna B-sjukvården jämte anstaltsvården av kroniskt sjuka. [61] 3. Utredningar och förslag ang. sysselsättnings- och arbetsterapi vid vissa sjukhus och vårdanstalter m. m. [44]

Allmänt näringsväsen.

- Elkraftutredningens redogörelse nr 1. Redogörelse för detaljdistributörerna samt deras råkraftkostnader och priser vid distribution av elektrisk kraft. Inledande översikt. [3]
- Betänkande med förslag till standardtariffer för detaljdistribution av elektrisk kraft. [4]
- Elkraftutredningens redogörelse nr 2: 15. Redogörelse för detaljdistributörerna samt deras råkraftkostnader och priser vid distribution av elektrisk kraft. Älvsborgs län [20] 2: 12. Malmöhus län. [35] 2: 11. Kristianstads län. [40] 2: 8—10. Kalmar län, Gotlands län och Blekinge län. [48] 2: 25. Norrbottens län. [54] 2: 13—14. Hallands län samt Göteborgs och Bohus län. [57]
- Möbler. Betänkande avgivet av 1946 års möbelutredning. [52]

Fast egendom. Jordbruk med binärningar.

- Betänkande ang. fiskerinäringens efterkrigsproblem samt den prisreglerande verksamheten på fiskets område. [2]
- Betänkande med förslag ang. lantmäteri-personalens organisation samt avlöningsförhållanden m. m. [7]
- Betänkande med förslag ang. fiskets administration m. m. [8]
- Utredning med synpunkter på sågverksdriften i Norrland och förslag angående inrättande av en central sågverksskola. [32]
- Redogörelse i sammandrag för utredning rörande planering av jordbruket och skogsbruket i Nedertorneå kommun. [33]
- Vid andra riksskogstaxeringen av Norrland åren 1938—42 använd metodik och härom vunna erfarenheter. Redogörelse avgiven av 1937 års riksskogstaxeringsnämnd. [36]

- Betänkande ang. organisationen av försöksverksamheten på jordbrukets område. [42]
- Fiskerättskommitténs förslag till fiskelag jämte därmed sammanhängande författningar. [47]
- Fiskeredskapsförsäkring. Betänkande avgivet av fiskeredskapsförsäkringsutredningen. [62]
- Betänkande med förslag till byggande av fiskehamnar. [63]

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Industri.

Handel och sjöfart.

- Handeln med olja. Betänkande med förslag avgivet av oljeutredningen 1945. [14]
- Betänkande med förslag till ändrad lagstiftning ang. handel med skrot, lump och begagnat gods. [22]
- Sysselsättningsförhållandena inom varuhandeln. [50]

Kommunikationsväsen.

Bank-, kredit- och penningväsen.

Försäkringsväsen.

Kyrkoväsen. Undervisningsväsen. Andlig odling i övrigt.

- Betänkande med förslag till geofysiskt observatorium i Kiruna m. m. [6]
- Betänkande om tandläkarutbildningens ordnande m. m. Del 3. Tandläkarinstitutens organisation m. m. [9]
- 1940 års skolutrednings betänkanden och utredningar. 8. Utredning och förslag rörande vissa socialpedagogiska anordningar inom skolväsendet. [11] 9. Gymnasiet. [34] 10. Flickskolan. [49]
- Ungdomens fritidsverksamhet. Ungdomsvårdskommitténs betänkande del 4. [12]
- 1941 års lärarlönessakkunniga. Betänkande med förslag till lönerogering för övningslärare. [15]
- Stöd åt utvecklingshämmad ungdom. Ungdomsvårds-kommitténs betänkande del 5. [17]
- 1945 års akademikerutredning. [25]
- Betänkande med förslag till ändrad ordning beträffande vissa helgdagar. [27]
- Betänkande med förslag ang. utbildning av befäl för handelsflottan m. m. [31]
- Supplement nr 7 till Sveriges familjenamn 1920. [39]
- Betänkande om granskning och antagning av läroböcker. [51]
- Utredning med förslag ang. utbildning av lärare för industri och hantverk vid anstalter för yrkesundervisning m. m. [55]
- Utredning ang. organisationen av den finska församlingen i Stockholm samt de tyska församlingarna i Stockholm och Göteborg m. m. [56]
- Betänkande med förslag ang. forsknings- och försöksverksamheten samt undervisningen på mejerinäringens område m. m. [59]
- Betänkande och förslag rörande dövtumsundervisningen. [64]
- De medicinska högskolornas organisationskommitté. 2. Organisatoriska åtgärder till främjande av medicinsk forskning. [66]
- Betänkande med förslag angående utbyggnad av lantbruks-, skogs- och veterinärhögskolorna. [67]
- Betänkande med utredning och förslag angående utbildningen av lantmätare och lantbruksingenjörer. [68]
- 1946 års hjälp- och särklasslärautredning. Utbildning av lärare för utvecklingshämmande och svårfostrade barn jämte förslag till inrättande av ett statens speciallärarinstitut. [69]

Försvarsväsen.

- 1944 års militärsjukvårdskommittés betänkande. Del 2. [5]
- Betänkande med förslag rörande civilförsvarets organisation m. m. [10]

Utrikes ärenden. Internationell rätt.